

Anotace k podpořeným projektům programu Ochrana biodiverzity V roce 2016:

1.

Projekty zaměřené na činnost „Mapování výskytu určitého druhu a skupin druhů, zejména kriticky a silně ohrožených“

Projekty realizované v roce 2016:

Projekt číslo: 111601

Realizátor: ZO ČSOP Silvatica

Název projektu: Chráněné a vzácné druhy rostlin ve Džbánu

Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Cílem projektu bylo pokračování průzkumu unikátní oblasti Džbánu, specifické výskytem mimořádně vzácných druhů cévnatých rostlin. Pozornost byla věnována zejména ověření starších nálezů (po 10 letech). Celkem bylo podniknuto 20 exkurzí, na nichž bylo pořízeno 207 nálezů celkem 70 různých floristicky významných druhů s uvedením početností populací, které byly zadány do databáze NDOP.

Projekt číslo: 111606

Realizátor: Sagittaria – Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy

Název projektu: Mapování odrůd ovocných stromů v sadech v péči PS Sagittaria

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Ve třech mapovacích okrscích v okolí Olomouce bylo v roce 2016 v souladu se závaznou metodikou odebráno celkem 24 vzorků, které byly následně určeny odbornou radou programu. Stromy na stanovištích byly dle závěrečné zprávy označeny dle platné metodiky.

Projekt číslo: 111610

Realizátor: Modron, občanské sdružení

Název projektu: Inventarizace starých a krajových odrůd třešní, jabloní a hrušní na Velešínsku

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním v okolí Velešína v jižních Čechách. Projekt byl konkrétně zaměřen na jednu silniční alej u Svatého Jána. K zařazení do mapovací databáze bylo předáno 11 dokumentovaných a zaměřených stromů.

Projekt číslo: 111611

Realizátor: Teir z.s.

Název projektu: Luňák červený (*Milvus milvus*) a moták lužní (*Circus pygargus*) na okresech Praha západ, Beroun a Kladno

Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

Realizátorům projektu se podařilo prokázat na okresech Praha západ, Beroun a Kladno výskyt a hnízdění těchto druhů dravců a sov - luňák červený (*Milvus milvus*) dvě zjištěná teritoria, jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*) 3 teritoria a jedno dohledané hnízdo, krahujec obecný (*Accipiter nisus*) čtyři dohledaná hnízda, káně lesní (*Buteo buteo*) 36 teritorií a 28 dohledaných hnízd, puštík obecný (*Strix aluco*) 3 dohledaná hnízda, výr velký (*Bubo bubo*) dvě teritoria, moták pochop (*Circus aeruginosus*) 7 teritorií a 2 dohledaná hnízda, poštolka obecná (*Falco tinnunculus*) tři dohledaná hnízda. Nepodařilo se prokázat jeden z cílových druhů a to motáka lužního (*Circus pygargus*).

Projekt číslo: 111612

Realizátor: Teir z.s.

Název projektu: Mapování výskytu zbytkové populace sýčka na bývalých okresech: Kolín a Kutná hora

Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

Mapování populace sýčka obecného na bývalých okresech Kolín a Kutná hora nepřineslo žádné pozitivní zjištění. Získané výsledky (absence sýčka na mapovaném území) byly použity jako podklady k přípravě záchranného programu pro tuto sovu. Z nálezů jiných druhů sov stojí za zmínku výskyt sovy pálené v Sokolči na Kolínsku.

Projekt číslo: 111613

Realizátor: Teir z.s.

Název projektu: Mapování výskytu sýčka na bývalých okresech: Beroun, Kladno, Praha západ a v zemědělských objektech v suburbii hlavního města

Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

Mapování zájmového druhu na daném území. Průzkum nepřinesl ani v tomto případě žádné pozitivní zjištění. Výskyt sýčka v těchto okresech se neprokázal.

Projekt číslo: 111614

Realizátor: ZO ČSOP Kynšpersko

Název projektu: Mapování starých odrůd ovocných dřevin ve správním území obce Nečtiny

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním ovocných stromů v západních Čechách v okolí obce Nečtiny v Plzeňském kraji. Bylo to první mapování v nově ustanoveném okrsku.

Projekt číslo: 111615

Realizátor: Denemark z. s.

Název projektu: Mapování ovocných dřevin na Kutnohorsku

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním v oblasti s velmi dlouhou ovocnářskou tradicí. Velmi vysoko je nutno hodnotit důkladnou přípravu na mapování formou studia historických údajů o sbírkových zahradách. Přesto že se nakonec podařilo nalézt jen jednu lokalitu aktuálně ještě obsazenou starými stromy, je to velmi cenný výsledek. Je to skutečně dosti vzácné nalézt lokalitu, ke které zároveň existují historické údaje. Celkem bylo připraveno k zanesení do databáze 16 stromů s rovnoměrným zastoupením třešní hrušní a jabloní. Byl též objeven zajímavý místní typ slivoně.

Realizátor propojuje mapovací aktivity se založením genofondové plochy a zároveň pracuje s veřejností na další propagaci záchrany starých odrůd.

Projekt číslo: 111617

Realizátor: ZO ČSOP Levrekův ostrov

Název projektu: Krajské odrůdy Bruntálska a Rýmařovska – mapování, značení a tvorba databáze

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním starých ovocných stromů na území třech místních akčních skupin (dále jen MAS) MAS Rozvoj Krnovska, MAS Hrubý Jeseník a MAS Rýmařovsko. Jednalo se o revizi starších mapových nálezů z let 2010-2014. Cílem projektu bylo zjistit, zda dříve mapované stromy ještě existují. Dále bylo provedeno jejich zaměření a dokumentace za použití jednotné metodiky mapování. Projekt připravil podklady pro jejich zavedení do databáze.

Součástí projektu byl odběr pomologických vzorků. Determinace letních odrůd byla řešena průběžně za pomoci odborných spolupracovníků programu. Pozdnější odrůdy byly determinovány pomologickou komisí na oborových setkáních ve Vlašimi. V rámci projektu se podařilo zavést nový mapový okrsek v části České republiky s poměrně odlišnou historickou tradicí.

Projekt číslo: 111618

Realizátor: ZO ČSOP Levrekův ostrov

Název projektu: Krajské odrůdy Opavska a Hlučínska – mapování, značení a tvorba databáze II

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním starých ovocných stromů na území ORP Opava, Kravař a Hlučín. Jednalo se o revizi starších mapových nálezů z let 2010-2014. Cílem projektu bylo zjistit, zda dříve mapované stromy ještě existují a pokud ano tak provést jejich zaměření. Dále úkolem projektu bylo popsat stromy a dokumentovat jejich stav za použití jednotné metodiky mapování a připravit podklady pro jejich zavedení do databáze.

Projekt číslo: 111620

Realizátor: ZO ČSOP RADNICE

Název projektu: Mapování krajových odrůd ovocných stromů na Plzeňsku

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

V rámci projektu byl vymezen nový mapovací okrsek jižní Plzeňsko. Pro zařazení do databáze bylo zpracováno 11 vzorků. Podařilo se popsat či determinovat několik odrůd jaderovin, které byly dodány na pomologický seminář v rámci oborového setkání ve Vlašimi. Vzhledem k prvnímu projektu v novém mapovacím okrsku byl proveden i celkový průzkum území spolu s kontaktováním místních pamětníků. Projekt se velmi správně zaměřil na hledání odrůd typických pro tuto oblast (jedná se o krajské odrůdy Chodské, Nebílovský sklenáč, Kamýcké, Hetlina, Granátka).

Projekt číslo: 111621

Realizátor: ZO ČSOP RADNICE

Název projektu: Mapování starých odrůd ovocných stromů na Radnicku

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním ovocných stromů v širším okolí Radnice a navazoval na sérii mapovacích projektů v předchozích letech. Celkem bylo vyšetřeno 39 stromů a do zařazení do databáze zpracováno 15 vzorků. Podařilo se popsat či determinovat několik odrůd třešní během akce v červenci 2016, která byla koordinována mezi řešitelem projektu a garantem programu. Dále byly pomologické vzorky dopraveny na seminář k letním odrůdám jaderovin v Nasavrkách a k pozdním odrůdám jaderovin ve Vlašimi. Mediálně byla prezentována zajímavá odrůda rané třešně pracovní nazvaná Radnická plavka. V rámci projektu byly také revidovány nálezy z předchozích let a několik odrůd bylo popsáno neboť ani opakované pokusy nevedly ke ztotožnění se známými odrůdami.

Projekt číslo: 111623

Realizátor: ČSOP ZO Orchidea Valašsko

Název projektu: Mapování chřástala polního v Rožnovské brázdě

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním výskytu chřástala polního v údolí Rožnovské Bečvy mezi Valašským Meziříčím a Horní Bečvou na území o rozloze přibližně 109 km² s výskytem 40–70 volajících samců chřástala polního (1994–2004). Hlavní mapovací úsilí bylo směřováno do východní části území (45 km²). Většina známých a dalších potenciálně vhodných lokalit byla zkontrolována během května a června po setmění z automobilu. Celkem bylo zjištěno pouze 15 volajících samců převážně na hospodářských mezofilních až hygrofilních, botanicky druhově chudých loukách. Dlouhodobý monitoring zatím poukazuje na spíše stabilní početnost chřástala polního, ačkoli některé dřívější lokality již byly zničeny zástavbou. Výsledky projektu byly předány orgánům ochrany přírody a budou využity ve snaze optimalizovat hospodaření alespoň na nejvýznamnějších lokalitách, aby se v maximální míře omezil jeho negativní vliv.

Projekt číslo: 111625

Realizátor: OKRESNÍ SDRUŽENÍ ČSOP BENEŠOV

Název projektu: Mapování výskytu a ochrana hnízdišť motáka lužního a pochopa na Vlašimsku a Voticku

Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

V rámci projektu bylo v roce 2016 na území okresu Benešov lokalizováno sedm párů motáka lužního. Čtyři páry zahnízдили v přirozených biotopech (mokřady v polích), tři páry hnízдили v obilí. V červnu byla tři hnízda vyplavena přívalovými dešti. Další dva páry byly předovány již v začátku hnízdění (snášení vajec) ještě než se dalo započít s jejich ochranou (Vlašim – letiště, Sedlec-Prčice). Na hnízdě na k.ú. Slavín bylo nalezeno jedno mládě staré cca 12 dní. Bylo oploceno proti srstnatým predátorům (prase, liška, kuna). Toto mládě se později našlo mrtvé. Jediné úspěšné hnízdění bylo zjištěno u obce Petrovice u Mladé Vožice. Nacházelo se v obilném lánu a při sklizni bylo přeneseno cca o 120 m do meze s porostem kopřiv a ostružiníku, kde bylo oploceno proti predátorům. Všechna tři mláďata byla úspěšně vyvedena. Celkem tedy bylo prokázáno hnízdění sedmi párů a hnízdění osmého páru u Draškova bylo pouze předpokládáno. Z uvedeného vyplývá, že ze sedmi hnízd vyletěla pouze tři mláďata.

Projekt číslo: 111626

Realizátor: Český svaz ochránců přírody Polsko

Název projektu: Mapování výskytu bobra evropského na pozemcích obhospodařovaných Lesy ČR, LS Rychnov nad Kněžnou a LS Lanškroun v Orlických horách a Podorlicku

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

Cílem projektu bylo zjistit výskyt, počet a lokalizaci rodin bobra evropského (*Castor fiber*) na vymezených územích obhospodařovaných Lesy ČR, Lesní správou Rychnov nad Kněžnou a Lesní správou Lanškroun v Orlických horách a Podorlicku. Bylo zjištěno, že Divoká Orlice v úseku od Bartošovic v Orlických horách po Orlické Záhoří je osídlena jednou rodinou bobra evropského. Další pobytové známky bobra byly zjištěny v blízkosti Rudawy na polské i české straně. Mapovatelé konstatovali, že nezbytnou podmínkou pro trvalé osídlení této lokality je umožnit vzduť hladiny Divoké Orlice, neodstraňovat bobří hráze, případně ponechávat padlé či skácené kmeny stromů v korytě řeky. Další osídlení bobry je možné očekávat na Divoké Orlici nad Orlickým Záhořím, případně na přítocích Divoké Orlice z české či polské strany. Bylo zjištěno, že Lanškrounské rybníky jsou osídleny třemi rodinami bobrů. Další pobytové známky byly zjištěny nad Olšovským rybníkem. Lze očekávat šíření severním směrem (rybník v Dolní Čermné, Tichá Orlice) a spojení obou, původem rozdílných populací, s efektem zvýšené genetické variability populace.

Projekt číslo: 111627

Realizátor: ZO ČSOP 61/16 Hořepník Prostějov

Název projektu: Mapování západní části hustopečské pahorkatiny, floristický minikurz

Garant projektu: Jan Moravec

Anotace:

Akce v rámci projektu proběhla 27. – 29. května za účasti 32 lidí. Pomocí sedmi týmů pod vedením renomovaných botaniků bylo podrobně zmapováno celkem 59 lokalit, v naprosté většině zákonem nechráněných. Výsledky potvrdily velkou biologickou hodnotu řady těchto míst, uskutečněno bylo i několik významných botanických nálezů.

Projekt číslo: 111628

Realizátor: 02/09 ZO ČSOP Vlašim

Název projektu: Mapování a záchrana starých krajových odrůd ovocných dřevin na Jistebnicku a Sedlec-Prčicku

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním ovocných stromů v okrese Benešov. Projekt pokračoval v tomto mapovacím okrsku v dalším přenášení objevů Ing. Stanislava Bočka do databáze ČSOP. Celkem bylo vyšetřeno 20 stromů.

Projekt číslo: 121603

Realizátor: 32/04 ZO ČSOP Gaia

Název projektu: Mapování zvláště chráněných a vzácných druhů živočichů ve městech a obcích. Mapování výskytu kriticky a silně ohrožených druhů.

Garant projektu: Petr Stýblo

Anotace:

Projekt byl zaměřen na zjištění výskytu chráněných, ohrožených, vzácných nebo bioindikačně významných druhů živočichů – ptáků, savců, obojživelníků, plazů a orientačně i hmyzu v celkem 4 městech v Libereckém kraji (Jablonec v Podještědí, Mimoň, Zákupy, Česká Lípa). Výsledky průzkumů jsou publikovány v národní databázi ochrany přírody ČR pro všestranné využití zainteresovaných subjektů nebo příslušných orgánů státní správy a samosprávy. Výsledky

mohou sloužit jak pro individuální druhovou ochranu, tak pro stavební plánování, případně pro vytvoření pravidel pro údržbu městských zelených ploch.

Projekt číslo: 121606

Realizátor: 32/04 ZO ČSOP Gaia

Název projektu: Mapování biotopů vydry říční (*Lutra lutra*) v Severních Čechách

Garant projektu: Barbora Telnarová

Anotace:

Předmětem projektu bylo mapování biotopů vydry říční v Severních Čechách v oblasti Liberecka a Českolipska. Bylo mapováno 5 vodních toků a přiléhajících vodních nádrží v délce cca 81km. Byly vymapované vhodné biotopy, které odpovídají životním nárokům pro dlouhodobý pobyt a stabilní populaci vyder. Mapování vodních toků bylo prováděno pěšky ze břehů či vodou, anebo ze člunu. Realizátor zaznamenával stav břehů, kvalitu pobřežních i nivních porostů, a rušivé faktory (přítomnost lidských sídel, dopravních komunikací, znečištění vody atd.) Přítomnost vyder byla zaznamenávána standardně dle pobytových znaků. Realizátorovi se podařilo vytipovat vhodné biotopy pro stabilní populaci vyder. Podařilo se mu nalézt 40 pobytových známek přítomností vyder v mapovaných oblastech. Mapované úseky jsou přírodně velmi zachovalé a tvoří klíčovou oblast pro populaci vyder v širším regionu. Veškeré nálezy byly zaneseny do NDOP.

Projekt číslo: 121608

Realizátor: ZO ČSOP Sezimovo Ústí

Název projektu: Mapování doupných stromů na území vybraných revírů LČR s.p. LS Tábor v roce 2016

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

Zájemové území bylo systematicky mapováno od dubna do listopadu, a to v liniích, kde jsou vyvěšeny ptačí budky a sítě i jinde. Realizátoři vymapovali v porostech o stáří 30–100 let různé druhové skladby celkem 25 stromů (7 dubů, 5 buků, 4 lípy, 4 olše, 2 osiky, 1 vrbu, 1 borovici a 1 břízu), z nichž však přibližně 10 není příliš perspektivních. Celkem 45 nalezených dutin (1–7 / strom) se nacházelo ve výškách 1–18 m.

Projekt číslo: 121609

Realizátor: Slezská ornitologická společnost, pobočka České společnosti ornitologické v Ostravě

Název projektu: Ptáci zemědělské krajiny Osoblažského výběžku

Garant projektu: Daniel Křenek

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním čejky chocholaté, vodouše rudonohého, bekasiny otavní, chřástala polního, sovy pálené, sýčka obecného a motáka lužního v oblasti Osoblažského výběžku (okres Bruntál, ORP Krnov). Projekt přinesl cenné informace o rozšíření a početnosti výše uvedených druhů a splnil zadané cíle.

Projekt číslo: 121610

Realizátor: Slezská ornitologická společnost, pobočka České společnosti ornitologické v Ostravě

Název projektu: Mapování hnízdišť motáka lužního (*Circus pygargus*) na Opavsku

Garant projektu: Daniel Křenek

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním hnízdišť motáka lužního v okrese Opava. Celkem bylo zjištěno 14 hnízdních lokalit, z toho 10 případů bylo s prokázaným hnízděním. Rovněž byla při nálezů hnízda zahájena spolupráce se zemědělskými družstvy na jejich ochraně. Projekt přinesl cenné informace o rozšíření a početnosti tohoto druhu na severní Moravě.

Projekt číslo: 121611

Realizátor: ZO ČSOP 76/17 Javorníček Valašské Meziříčí

Název projektu: Mapování hnízdního výskytu a kroužkování mláďat na dostupných hnízdech čápů bílých v okrese VS, částečně NJ a PR v roce 2016

Garant projektu: Stanislav Chvapil

Anotace:

Řešitelé se zabývali monitoringem hnízdění čápů bílých v okrese Vsetín a částečně Přerov a Nový Jičín. Výsledky jsou zpracovány přehledně podle okresů a v nich monitorovaných lokalit. Ke každému hnízdišti je přiložena kvalitní barevná fotodokumentace. Celkem sledovali 32 fyzicky existujících hnízd.

Okres Vsetín : 23xH, 16xHPa, 9xHPm, (z toho 2x1, 3x3, 4x4), 27JZG, 7xHPo. Okroužkováno 17 pulli.

Okres Přerov : 7xH, 6xHPa, 6xHPm (3x2, 1x3, 2x4), 17JZG, 1xHPo. Okroužkováno 8 pulli.

Okres Nový Jičín : 2xH, 2xHPa, 2xHPm (2x3), 6JZG. Okroužkován 6 pulli.

CELKEM : 32xH, 24xHPa, 17xHPm (2xHPm1, 3xHPm2, 6xHPm3, 6xHPm4), 50JZG, 8xHPo. Okroužkováno 40 pulli.

Projekt číslo: 121614

Realizátor: OKRESNÍ SDRUŽENÍ ČSOP BENEŠOV

Název projektu: Mapování netopýrů v oblasti vodní nádrže Slapy v úseku Vestecský most – přehrada vodní nádrže Kamýk

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

V průběhu projektu byl v oblasti přehrady Slapy v úseku Vestecský most – přehrada VN Kamýk jednoznačně prokázán výskyt 8 druhů netopýrů: netopýra velkého (*Myotis myotis*), netopýra vodního (*Myotis daubentonii*), netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*), netopýra večerního (*Eptesicus serotinus*), netopýra pestrého (*Vespertilio murinus*), netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), netopýra nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*) a netopýra ušatého (*Plecotus auritus*). Detektoringem byl dále zjištěn výskyt kryptických dvojic *Plecotus auritus/Plecotus austriacus* a *Myotis mystacinus/Myotis brandtii*.

Projekt číslo: 121615

Realizátor: ZO ČSOP Náměštské rybníky

Název projektu: Monitoring avifauny rybníka Maršovec před zahájením revitalizace (rybníční soustava Náměštské rybníky, kraj Vysočina)

Garant projektu: Daniel Křenek

Anotace:

Projekt se zabýval monitoringem avifauny na rybníku Maršovec formou průzkumu a kroužkovací metodou. Další menší průzkumy proběhly také na okolních 5 rybnících. Získání dat je důležité pro přípravu revitalizace rybníka. Projekt podává přehlednou formou kvalitativní a kvantitativní údaje avifauny na rybníku Maršovec a zabývá se také změnami početnosti vybraných rákosinných druhů. Hodnoceny jsou i vybrané rákosinné druhy na dalších sledovaných rybnících. Výsledky projektu přináší zajímavé informace o výskytu a početnosti zejména rákosinných druhů ptáků, ale i dalších druhů a podtrhuje význam rybníka Maršovec jako významné ornitologické lokality.

Projekt číslo: 121618

Realizátor: ZO ČSOP 23/08 Kladská

Název projektu: Mapování výskytu denních motýlů v Doupovských horách

Garant projektu: Libor Dvořák

Anotace:

V roce 2016 bylo v rámci projektu během 20 dnů navštíveno 101 lokalit. Na lokalitě bylo zaznamenáno 82 druhů denních motýlů; z nichž je 16 druhů motýlů zařazených do aktuálního červeného seznamu. Autoři blíže komentují 23 významnějších druhů, u všech komentují rozšíření, biotopové nároky a uvádějí počet zjištěných lokalit v rámci projektu (u častěji zaznamenaných druhů) nebo přímo lokality vyjmenovávají. Komentář doplňují srovnáním s daty získanými v předchozích letech mapování. Na základě výsledků autoři předpokládají využití jejich dat pro potřeby ochrany lokalit, jako příklad jmenují přípravu souboru doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Hradiště v roce 2015 na základě výskytu modráška očkovaného.

Projekt číslo: 121619

Realizátor: 32/04 ZO ČSOP Gaia

Název projektu: Mapování výskytu chřástala polního (*Crex crex*) a křepelky polní (*Coturnix coturnix*) v Severních Čechách. Mapování biotopů a výskytu obou druhů v dosud nemapovaných územích.

Garant projektu: Daniel Křenek

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním výskytu chřástala polního a křepelky polní v 6 mapovacích kvadrátech na území severních Čech. Závěrečná zpráva obsahuje mapky s výskytem jednotlivých druhů a uvedení dat pozorování. Data byla zadána do NDOP.

Projekt číslo: 121621

Realizátor: Český svaz ochránců přírody Plzeňsko
Název projektu: Mapování sokola stěhovavého v Plzni
Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním ovocných stromů v širším okolí Radnice a navazoval na sérii mapovacích projektů v předchozích letech. Celkem bylo vyšetřeno 39 stromů a do zařazení do databáze zpracováno 15 vzorků. Mapování proběhlo v souladu s podaným projektem. Podařilo se popsat či determinovat několik odrůd třešní během akce v červenci 2016, která byla koordinována mezi řešitelem projektu a garantem programu. Dále byly pomologické vzorky dopraveny na seminář k letním odrůdám jaderovin v Nasavrkách a k pozdním odrůdám jaderovin ve Vlašimi. Mediálně byla prezentována zajímavá odrůda rané třešně pracovně nazvaná Radnická plavka. V rámci projektu byly také revidovány nálezy z předchozích let a několik odrůd bylo popsáno neboť ani opakované pokusy nevedly ke ztotožnění se známými odrůdami.

Projekt číslo: 121622

Realizátor: ZO ČSOP 23/08 Kladská
Název projektu: Mapování zimovišť, detektoring a sledování netopýrů Karlovarského a Plzeňského kraje
Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

V roce 2016 naplňování projektu spočívalo v šesti základních výstupech: Zjišťování počtu netopýrů na již známých zimovištích. Hledání nových zimovišť netopýrů. Netting a kroužkování netopýrů u vybraných důlních děl. Pořádání Mezinárodní noci pro netopýry. Mapování netopýrů v letním období a detektoring. Sledování výskytu netopýrů v budkách. Nejvýznamnějším objevem byl nález přezimujícího netopýra pobřežního (*Myotis dasycneme*) na lokalitě Bludná Zuzana. Tento druh byl zaznamenán v roce 2010 a nyní podruhé. U vytipovaných podzemních prostor odchytili 436 netopýrů, z nichž bylo 404 okroužkováno. Netting byl uskutečněn během 6 nocí na 6 vybraných lokalitách. Netopýří noc proběhla u středověkého dolu Jeroným v pátek 2. září. Návštěvníci měli po celý den možnost navštívit podzemní prostory. Akce se zúčastnilo kolem 120 návštěvníků. V roce 2011 bylo vyvěšeno 95 na vhodných stanovištích. Kromě nich bylo kontrolováno 95 dřevobetonových budek instalovaných v letech 2013 a 2015 a 30 velkých dřevěných budek instalovaných po CHKO Slavkovský les. Vyhodnocení několikaletého monitoringu budek a úspěšnosti jednotlivých typů budek formou článku do časopisu Vespertilio. Nejúspěšnějším typem budek jsou budky dřevěné, široké přes 40 cm s jednoduchou podélnou štěrbinou na spodní straně, které lze zároveň jednoduše kontrolovat. Srovnatelně úspěšné však i budky dřevobetonové. Nejméně úspěšné jsou úzké dřevěné budky.

Projekt číslo: 121625

Realizátor: ZO ČSOP Sezimovo Ústí
Název projektu: Monitoring hnízdišť čápů černých a volavek popelavých v roce 2016
Garant projektu: Stanislav Chvapil

Anotace:

Projekt si vytýčil následující hlavní úkoly: monitoring známých hnízdišť, kroužkování mláďat, typování hnízd v potenciálně obsazených lokalitách, hledání nových hnízd u lokalit, kde původní hnízda byla opuštěna. Realizátoři se zabývali monitoringem hnízdění *Ciconia nigra* v okrese Tábor (9 lokalit) a po jedné lokalitě v okrese Benešov, Písek a Pelhřimov. V závěrečné zprávě je též tabulka výsledků monitoringu hnízdění. Hnízdění *Ardea cinerea* realizátoři sledovali na rybníku Hejtman u Plané nad Lužnicí.

Anotace výsledků :

Ciconia nigra : Monitorováno 14 lokalit, z toho 11 v okrese Tábor, po 1 v okresech Benešov, Písek, Pelhřimov. Z toho 3xHO, 3xHC, 2xHPo, 1xHB2, 1xHPx, 4xHPm (z toho 1xHPm1, 2xHPm3, 1xHPm4), 11JZG, z toho 8 mláďat označeno kroužky N. M. Praha a odčítacími barevnými kroužky. Na hnízdě v Mokrém (Tábor) hnízdil výr velký, okroužkováno 1 pull. Dále realizátoři uvádí 6 hnízd *C. nigra* dlouhodobě zaniklých (HC).

Ardea cinerea: Hnízdění bylo sledováno na ostrově Markéta v rybníku Hejtman u Plané nad Lužnicí. Odhad HPa : 115 hnízd. Kroužkování pulli. se v roce 2016 neprovádělo.

Navíc byla okroužkována 4 pulli. *Ciconia ciconia* na lokalitě Pluhův Žďár (okres Jindřichův Hradec).

Projekt číslo: 121627

Realizátor: Holýšovský ornitologický klub

Název projektu: Monitoring slavíka obecného v jihozápadních Čechách

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

V projektu proběhlo mapování výskytu slavíka obecného v zemědělské krajině okolí Holýšova (okres Domažlice, kvadrát 6344, 6443 a 6444, 345–476 m n. m., 67 km²) – zejména podél řeky Radbuzy (Křenovy-Holýšov) a dále oblasti ve větší vzdálenosti od Holýšova (okolí Bukovce, Malého Malahova, Pučlic, Hlohové, Čermné, Poděvous a Krchleb). Práce navazuje na monitoring realizovaný v tomto území v letech 2002–2014. Ptáci byli zjišťováni akusticky od 29. 4. do 9. 6. při procházení v minulosti vytyčených tras v podvečerních a večerních hodinách s pětiminutovými poslechovými zastávkami zhruba po 300–400 metrech. Celkem bylo zjištěno 17 teritorií slavíka (0,25 páru / km²), což je po roce 2014 druhý nejvyšší počet. Celkem 14 teritorií leželo v těsné blízkosti vodotečí. Všechna teritoria se nacházela v nadmořských výškách 355–400 m n. m. (v průměru 375 m n. m.).

Projekt číslo: 121631

Realizátor: ZO ČSOP Křivoklát

Název projektu: Kohátka kalíškatá v PR V Bahnách

Garant projektu: Jiří Bělohoubek

Anotace:

Projekt byl zaměřen na monitoring výchozího stavu kriticky ohroženého druhu rostliny kohátky kalíškaté (*Tofieldia calyculata*) v přírodní rezervaci V Bahnách u obce Třtice (okr. Rakovník). Cílem projektu v roce 2016 byl výchozí monitoring kohátky kalíškaté v PR V Bahnách a zahájení speciálního managementu lokality do doby, než bude zpracován záchranný program pro tento druh.

Projekt číslo: 121632

Realizátor: DRN - sdružení pro ochranu a výzkum přírody

Název projektu: Mapování modráška černoskvrnného (*Phengaris arion*) na Kaplicku. Biotopové a managementové preference.

Garant projektu: Filip Trnka

Anotace:

Projekt byl zaměřen na terénní mapování rozšíření modráška černoskvrnného (*Phengaris arion*) na území Kaplicka. Několik dílčích cílů projektu se snažilo o porovnání výsledků s mapováním z roku 2010 s aktuálním stavem. Dále se projekt zabýval rozšířením a biotopovými a managementovými preferencemi modráška ve sledovaném území. Posledním dílčím cílem bylo navrhnout vhodný management na vybrané lokalitě. Během roku 2016 byl projekt zpracováván ve třech časových obdobích. Během března a dubna byly vyhledávány vhodné a potencionálně vhodné lokality. V době letu modrášků od poloviny června do konce července bylo provedeno samotné mapování dospělců včetně botanického průzkumu. V poslední fázi v srpnu až listopadu byla prováděna kontrola lokalit s prokázaným výskytem sledovaného druhu. V roce 2016 bylo na Kaplicku nalezeno 141 ploch vhodných pro výskyt sledovaného druhu, to je o tři plochy více než v roce 2010. Modrášek černoskvrnný byl nalezen pouze na 7 lokalitách oproti roku 2010 kdy byl prokázán na 38 lokalitách. Celkem bylo na všech plochách zaznamenáno 12 jedinců, v roce 2010 bylo nalezeno přes 120 jedinců. Jednou z příčin snížení na desetinnové stavy oproti roku 2010 mohlo být extrémně suché léto roku 2015 nebo nevhodný management na lokalitách.

Projekt číslo: 121634

Realizátor: Bělozářka z.s.

Název projektu: Mapování denních motýlů (Lepidoptera) na vybraných lokalitách Středního Povltaví

Garant projektu: Libor Dvořák

Anotace:

Projekt byl zaměřen na průzkum fauny denních motýlů na vybraných lokalitách Středního Povltaví. V roce 2016 bylo na lokalitě provedeno 25 terénních pochůzek. Celkem bylo zaznamenáno 52 druhů denních motýlů. Autoři blíže komentují 7 významnějších druhů. Dva významné druhy (modrášek černoskvrnný a okáč kluběnkový) pozorované i v roce 2015 nebyly současným průzkumem zaznamenány; i s nimi je ve studovaném území tedy známo 54 druhů denních motýlů. Na základě výsledků autoři stanovili tři hlavní faktory ohrožující motýly a návrh na managementová opatření pro zlepšení stavu.

Projekt číslo: 121635

Realizátor: Český svaz ochránců přírody Polsko

Název projektu: Mapování chráněných druhů ptáků a netopýrů sídlišť Podorlicka pro jejich ochranu při zateplování a rekonstrukci budov

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

V projektu proběhlo mapování chráněných druhů ptáků a netopýrů sídlišť Podorlicka pro jejich ochranu při zateplování a rekonstrukci budov. V městech Ústí nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou, Česká Třebová a Žamberk zbývá na zateplení už jen cca 25% panelových domů, v menších městech, Vamberku a Letohradě, jsou už všechny panelové domy zateplené. Nezateplené panelové domy jsou pečlivě vyspárované a atikové otvory zakryté sítěmi; podmínky pro osídlení chráněnými druhy ptáků a netopýrů jsou minimální. Potenciální výskyt chráněných druhů ptáků a netopýrů lze předpokládat jen tam, kde mohou být sítě zakrývající atikové otvory poškozené (Ústí nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou). V kontrolovaných panelových domech byla nalezena hnízda jiříček obecných, nezjistil se výskyt rorýsů obecných a netopýrů. Nadále je však potřeba stavu panelových domů a osídlení chráněnými druhy ptáků a netopýrů věnovat pozornost.

Projekt číslo: 121638

Realizátor: Bělozářka z.s.

Název projektu: Mapování výskytu kriticky a silně ohrožených blanokřídlých na území Týnčanského krasu a ovlivnění jejich početnosti a diverzity aktivním managementem lokality

Garant projektu: Filip Trnka

Anotace:

V projektu proběhlo mapování akuleátních blanokřídlých (včel a vos) Týnčanského krasu vázaných na lokality ošetřované různými typy managementu. Cílem bylo ozřejmit, zda a do jaké míry je Týnčanský kras významný pro jednotlivé druhy kriticky a silně ohrožených blanokřídlých, a umožnit identifikovat mikrolokality a managementové zásahy, které jsou s výskytem jednotlivých kritériových druhů asociovány a umožní tedy dále nasměrovat management jednotlivých zkoumaných ploch. V rámci projektu bylo analyzováno 20 transektů v rámci území Týnčanského krasu v období duben až srpen 2016. Mapování bylo provedeno pomocí barevných misek, přičemž na každou lokalitu byl třikrát za sezónu položen transekt 15-30 různě barevných misek pro zachycení co nejširšího spektra akuleátních blanokřídlých. Celkem odchytily zahrnovaly 4413 pastodnů. Jako doplňková metoda byl zvolen sběr ulit suchomilných druhů plžů, pro akuleátní blanokřídlé využívající prázdné ulity. Celkem bylo v rámci projektu analyzováno téměř 5000 ulit. Na každé zkoumané ploše byly v letních měsících provedeny fytoocenologické snímky pro zachycení stavu vegetace. Celkem bylo zaznamenáno 176 druhů včel a vos (Hymenoptera: Aculeata kromě Formicidae) v rámci odchytů do barevných misek. Z těchto taxonů je 19 zařazeno do červeného seznamu bezobratlých. Počet ulit obsazených akuleátními blanokřídlými byl poměrně nízký, na většině lokalit nepřesahoval několik desetin procenta. Do NDOP byla zanesena data o všech druzích akuleát z červeného seznamu odchycených v rámci projektu do Moerickeho misek a o všech druzích cévnatých rostlin z červeného seznamu identifikovaných v rámci fytoocenologických snímků. Cílem tohoto projektu bylo především zjistit, zda opatření prováděná ve prospěch zvýšení diverzity vegetace a potlačení růstu dřevin neovlivňují negativně kriticky a silně ohrožené blanokřídlé, kteří by se na dané lokalitě mohli potenciálně vyskytovat, a zda případně některé typy přijatých opatření na ně mají pozitivní vliv. Tyto cíle se projektu podařilo naplnit a výsledky projektu mohou sloužit při plánování managementu území a také jako podklad při jednáních o jeho dalším využití.

Projekt číslo: 121640

Realizátor: 32/04 ZO ČSOP Gaia

Název projektu: Ledňáček říční (*Alcedo atthis*) a skorec vodní (*Cinclus cinclus*). Mapování biotopů a početnosti populací na vybraných tocích v Severních Čechách. Srovnání výsledků po 10 letech.

Garant projektu: Pavel Čech

Anotace:

Řešitelé projektu prověřili Panenský, Ještědský a Dubnický potok s přítoky v celkové délce 48 km. Dále bylo sledováno 12 doprovodných vodních ploch. V rámci projektu byl monitorován hnízdní výskyt ledňáčka říčního a skorce vodního, spolu s kvalitou jejich biotopů (stav pobřežní vegetace, přirozenost břehových partií a vodního toku, potravní nabídka). Zjištěná pozice domovského okrsku ledňáčka říčního, podobně jako hnízdiště skorce vodního, je určena souřadnicemi a zanesena do NDOP. Současná situace byla srovnána se stavem před deseti lety (šetření r. 2003 – 2006). V roce 2016 byly při použití stejné metodiky pozorovány jen ojedinělé páry nebo jednotlivci cílových druhů. Příčinu lze hledat

v protipovodňových úpravách břehů a dna sledovaných toků. Šetřením, které probíhalo od března do září 2016, byly vymezeny dosud zachované úseky vodních toků, které jsou důležité pro hnízdění a pobyt obou druhů. Výsledky závěrečné zprávy mohou sloužit jako podklad pro posudky, stanoviska a expertizy ve správních řízeních orgánů ochrany přírody. Mohou být využity pro analýzu dopadů nešetrných vodohospodářských zásahů a protipovodňových opatření na ekosystémy a zvláště chráněné druhy.

Projekt číslo: 121647

Realizátor: OKRESNÍ SDRUŽENÍ ČSOP BENEŠOV

Název projektu: Ochrana hnízd čejky chocholaté (*Vanellus vanellus*) na Benešovsku

Garant projektu: Daniel Křenek

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním čejky chocholaté na Benešovsku na území 11 obcí. Jeho cílem bylo zjistit aktuální rozšíření a početnost čejky chocholaté a u ohrožených hnízd zemědělskými pracemi zajistit jejich ochranu.

Projekt číslo: 121648

Realizátor: 36/02 ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory

Název projektu: NETTING na Liberecku 2016

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

V rámci tohoto projektu bylo realizováno 9 odchytů do sítí, během kterých bylo chyceno 272 netopýrů 14 druhů. Nejpočetnější odchyt byl v PR Prachovské skály, kolem jeskyně Kladivo. Druhá nejpočetnější lokalita byla jeskyně Na Svinčici. Zajímavé je nezvykle početně zastoupení druhu *Myotis bechsteinii*, který je jinak velmi vzácný. Početně v Prachovských skalách byly zaznamenány i druhy *Myotis emarginatus*, *Myotis nattereri* a *Barbastella barbastellus*. Podařilo se ověřit jaký je význam sledovaných lokalit z hlediska páření a podzimní migrace netopýrů, také byly získány informace o početnosti, druhovém složení na uvedených lokalitách.

Projekt číslo: 121651

Realizátor: ZO ČSOP Bukovina

Název projektu: Mapování doupných stromů na území CHKO Český ráj

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

Území bylo systematicky zmapováno od začátku května do konce července, stromy byly po domluvě s LS značeny v září a říjnu. Počet označených stromů na hektar vycházel ze zonace CHKO. Realizátoři objevili celkem 51 doupných stromů se 124 dutinami (45 buků, 2 borovice, 2 olše, 1 bříza a 1 dubový pahýl). Označené stromy budou ponechány do úplného rozkladu a jejich GPS souřadnice byly zaneseny do mapy. Mimo nově nalezených doupných stromů bylo přeznačeno také 41 stromů vymapovaných v roce 2008.

Projekt číslo: 121652

Realizátor: OKRESNÍ SDRUŽENÍ ČSOP BENEŠOV

Název projektu: Mapování netopýrů v oblasti dolního toku Želivky

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

V průběhu projektu byl v oblasti dolního toku Želivky jednoznačně prokázán výskyt 12 druhů netopýrů: netopýra velkého (*Myotis myotis*), netopýra vodního (*Myotis daubentonii*), netopýra řasnatého (*Myotis nattereri*), netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*), netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), netopýra nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*), netopýra parkového (*Pipistrellus nathusii*), netopýra ušatého (*Plecotus auritus*), netopýra dlouhouchého (*Plecotus austriacus*), netopýra černého (*Barbastella barbastellus*), netopýra večerního (*Eptesicus serotinus*) a netopýra severního (*Eptesicus nilssonii*). Do sítí bylo odchyceno 12 jedinců 6 druhů: *Myotis daubentonii* (5 ex.), *Myotis myotis* (1 ex.), *Nyctalus noctula* (3 ex.), *Plecotus austriacus* (1 ex.), *Pipistrellus nathusii* (1 ex.) a *Barbastella barbastellus* (1 ex.). Podařilo se dohledat letní reprodukční kolonie druhů *Myotis nattereri* a *Plecotus auritus* na půdě Rybárny na soutoku Želivky a Sázavy. Odchyty mláďat či samic v postlaktační fázi *Myotis myotis*, *Myotis daubentonii* a *Nyctalus noctula* naznačují také na přítomnost kolonií v širším okolí zájmového území. U druhů *Myotis nattereri*, *Pipistrellus pipistrellus* a *Pipistrellus nathusii* se jedná o první doložení výskytu z pole síťového mapování 6256.

Projekt číslo: 121653

Realizátor: 36/02 ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory

Název projektu: Vyhledávání neznámých stanovišť letních netopýrů na půdách kostelů

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

V rámci projektu bylo prověřeno 66 objektů, 25 kontrol bylo negativních, v ostatních případech byl na lokalitách zjištěn alespoň trus, či neobsazené ukryty. Celkem byl zjištěn na půdách kostelů výskyt 4 druhů netopýrů: *Rhinolophus hipposideros*, *Myotis myotis*, *Plecotus aritus* a *Plecotus austriacus*. Data z kontrol byla zadána do nálezové databáze. Infomace byla předána LČR s.p., pracovníkům státní správy, jak krajů, tak i příslušných správ CHKO a středisek AOPK ČR. Byla navázána i spolupráce a součinnost s vlastníky objektů. Zejména u diecéze litoměřické k tomuto po ročním vyjednávání přistoupili naprosto správně. Pro nalezenou kolonii netopýra velkého (*Myotisotis*) v Horní Polici byl zajištěn úklid trusu. Dalším výstupem je umístění informačních cedulí, které jsou vyvěšovány na půdy kostelů s letními koloniemi netopýrů, kde je uveden druh nalézající se na daném objektu, informace, proč je chráněn, citace zákona č. 114/92 Sb. v platném znění § 56, co je na lokalitě přísně zakázáno (toto je červeně zvýrazněno), kde žádat o výjimku a kontakt na nás s možností se obrátit o konzultace. Tyto cedule tvoří jednoduchý text s obrázkem ve formátu A4, který je zalaminován a umístěn přímo v objektu tak, aby se tyto informace nedaly přehlédnout.

Projekt číslo: 121654

Realizátor: Jihočeský ornitologický klub – pobočka České společnosti ornitologické

Název projektu: Mapování hnízdního rozšíření ptáků města České Budějovice v roce 2016

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

Projekt je součástí mapování, které probíhá od roku 2010 a navazuje na mapování z 90. let minulého století. Kolektiv 20 spolupracovníků mapoval v roce 2016 celkem 80 ze 126 čtverců o rozloze cca 630×770 m, přičemž v 39 čtvercích proběhly v hnízdním období min. (2)–3 podrobné a další doplňkové kontroly (zejména noční a brzká jarní) spojené s odhadem hnízdní populace jednotlivých druhů. Celkem bylo zjištěno 130 druhů ptáků (1 697 údajů + dalších 283 pozorování z minulých let), z toho v kategoriích možné, pravděpodobné a prokázané hnízdění 122 druhů včetně 63 druhů s prokázaným hnízděním. Ve 40 čtvercích byla odhadnuta početnost na 5 614 hnízdicích párů (tj. 28,6 páru/10 ha). Realizace projektu tedy významně zvýšila počet zmapovaných čtverců a druhů s pravděpodobným a prokázaným hnízděním v jednotlivých čtvercích. K nejzajímavějším nálezům patří první prokázané hnízdění volavky rusohlavé, opětovné hnízdění husice egyptské a neúspěšný pokus o zahnízdění pisily čáponohé. Výsledky projektu byly prezentovány na členské schůzi JOK a na celostátní konferenci ČSO v Mikulově.

Projekt číslo: 121655

Realizátor: ZO ČSOP Ciconia

Název projektu: Monitoring hnízdění čápů bílých v roce 2016

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

Závěrečná zpráva shrnuje výsledky projektu doplněné o srovnání s předchozími lety. Cíle projektu zahrnovaly zejména monitoring hnízdišť čápa bílého, zhodnocení vlivů klimatických a jiných projevů, sběr fenologických, etoekologických a nidobiologických dat, kroužkování a odečítání kroužků, vydání Zpráv č. 35/2015 Skupiny pro výzkum brodivých ptáků (Ciconiiformes) České a Slovenské republiky, environmentální výchovu a osvětu a fotodokumentaci. Výsledky jsou průběžně publikovány a předávány orgánům veřejné správy. V ČR bylo kolektivem spolupracovníků sledováno celkem 358 hnízdišť čápů bílých v 28 okresech (z toho 249 hnízd, resp. 150 hnízd obsazených párem). Celkem 103 umělých hnízdních podložek čápů bílých nebylo obsazeno, 6 hnízd zaniklo a 2 nová byla nalezena. Celkem 50 hnízd bylo navštíveno/obsazeno párem bez vyvedených mláďat, 8 lichým ptákem a 60 nebylo obsazeno. Průměrný počet mláďat čápů bílých dosahoval 2,61 pull. na hnízdo obsazené párem – tj. celkem 261 pull. na 100 hnízdech (179 pull. okroužkováno). Nejméně 27 mláďat na 20 hnízdech uhynulo. Ke zprávě je připojen rovněž přehled zpětných hlášení kroužkovaných ptáků, informace o zimování ptáků a přehled metodických doporučení ve vztahu k úředním předpisům.

2.

Projekty zaměřené na činnost „Monitoring / podrobné mapování určité lokality“

Projekty realizované v roce 2016:

Projekt číslo: 131603

Realizátor: ZO ČSOP Armillaria

Název projektu: Monitoring efektu opatření na likvidaci ID povodí Jizery – 2. etapa

Garant projektu: Václav Somol

Anotace:

Cílem projektu byl monitoring a přemapování aktuálního výskytu invazních druhů rostlin včetně návrhu likvidace jejich zbytkových výskytů jako nutný podklad pro přípravu dalších projektů na jejich likvidaci v cenných územích celého povodí i v extravilánech obcí. V zájmovém území (cca 260 km²) byl mapován výskyt nejproblematictějších ID (*Reynoutria sp.*, *Impatiens glandulifera*, *Solidago canadensis*, *S. gigantea*, *Helianthus tuberosus*, *Rudbeckia laciniata*). Bylo zjištěno celkem 226 lokalit *Reynoutria sp.*, 108 lokalit *Impatiens glandulifera*, 5 lokalit *Rudbeckia laciniata*, 8 lokalit *Helianthus tuberosus* a 35 lokalit *Solidago canadensis*. Počty lokalit jsou nižší, než v letech 2007 -2009, významně nižší jsou plochy, které jejich porosty zaujímají (s výjimkou *Impatiens glandulifera*). Ve většině případů se jedná o zbytkové, resp. regenerující populace, na kterých je však velmi záhodno provést resp. opakovat asanační zásahy. Návrhy na likvidaci jsou uvedeny, výsledky budou mj. sloužit pro kalkulaci nákladů na likvidaci v příštím roce.

Projekt číslo: 131607

Realizátor: ZO ČSOP Armillaria

Název projektu: Mykologický průzkum lokality PS Opičák – 3. etapa

Garant projektu: Jiří Polčák

Anotace:

V rámci projektu byl realizován mykologický průzkum lokality Opičák na Liberecku. Během průzkumů se podařilo nashromáždit značný počet cenných údajů. Lokalita prokazuje mimořádný mykologický význam a lze zde do budoucna předpokládat další nové druhy vzácných makromycetů a tím obohatit poznatky o rozšíření a výskytu nejen v rámci ČR, ale i Evropy.

Projekt číslo: 131608

Realizátor: ZO ČSOP Pozemkový spolek Hády

Název projektu: Zoologický průzkum v lokalitě pod Hády

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

Projekt přinesl výsledky průzkumu fauny suchozemských obratlovců lokality „Pod Hády“ u Brna (cca 40 ha) doplněné o další údaje z uplynulých 40 let. Průzkum byl součástí příprav plánu péče o území. Lokalitu tvoří křovinatá lesostepní mozaika – bývalé vojenské cvičiště, svah se zbytkem šípákové doubravy, zarostlé a zalesněné pole a navážky. V roce 2016 byla lokalita navštívena od března do června celkem 6x. Na lokalitě byl dosud zjištěn hnízdní výskyt 42 druhů ptáků (včetně 8 zvláště chráněných), z toho 33 v roce 2016 (včetně 4 zvláště chráněných). Další druhy se zde zastavují na tahu nebo zalétají za potravou (např. krahujec obecný, výr velký). V uplynulých 40 letech postupně ubývaly stepní druhy na úkor druhů lesních. V současnosti patří mezi ochránářsky nejzajímavější hnízdní druhy krutihlav obecný, bramborníček černohlavý, pěnice vlašská a ůhýk obecný. Dále bylo zjištěno 13 druhů savců, z nichž sysel obecný a králík divoký se již na dřívě stepní lokalitě nevyskytují. Pravděpodobný je v minulosti zjištěný výskyt ještěrky obecné a několika dalších druhů plazů. Biotopy vhodné pro výskyt obojživelníků na lokalitě chybí.

Projekt číslo: 131609

Realizátor: OKRESNÍ SDRUŽENÍ ČSOP BENEŠOV

Název projektu: Biodiverzita makromycetů na lokalitě Jehliště 2016

Garant projektu: Jiří Polčák

Anotace:

Inventarizační mykologický průzkum lokality Jehliště se zaměřením na makromycety probíhal v průběhu jedné sezony v roce 2016. Použita byla metodika inventarizačních průzkumů hub zpracovaná pro AOPK ČR. Druhý rok sledování lokality Jehliště potvrdil, že se jedná o velmi zajímavou mykologickou lokalitu. Z druhů Červeného seznamu, zde byly zaznamenány dva druhy ze 13 známých druhů z průzkumu z roku 2015 (korálovec jedlový a štitovka stinná) a dalších 8 druhů nově nalezených.

Projekt číslo: 131610

Realizátor: ZO ČSOP Armillaria

Název projektu: Průzkum saproxylofágních druhů brouků lokality PS Opičák – 3. etapa

Garant projektu: Ivan Horčíčko

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním hnízdišť motáka lužního v okrese Opava. Celkem bylo zjištěno 14 hnízdních lokalit, z toho 10 případů bylo s prokázaným hnízděním. Rovněž byla při nálezů hnízda zahájena spolupráce se zemědělskými družstvy na jejich ochraně. Projekt přinesl cenné informace o rozšíření a početnosti tohoto druhu na severní Moravě.

Projekt číslo: 131611

Realizátor: Mokřady - ochrana a management z. s.

Název projektu: Průzkumy mokřadu u Valče

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu proběhl biologický průzkum mokřadu u Valče zaměřený na výskyt rostlin a vybraných skupin hmyzu. Projekt přispěl k detailnímu poznání lokality, ve které realizátor plánuje do budoucna provádět ochranný management.

Projekt číslo: 131612

Realizátor: Mokřady - ochrana a management z. s.

Název projektu: Průzkumy lesních mokřadů u Myslibořic

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu proběhl biologický průzkum lesních mokřadů zaměřený na výskyt rostlin, obojživelníků, plazů a vybraných skupin hmyzu. Projekt přispěl k detailnímu poznání lokality, ve které realizátor plánuje do budoucna provádět ochranný management.

Projekt číslo: 131613

Realizátor: ZO ČSOP Silvatica

Název projektu: *Spiranthes spiralis* - monitoring populace" do výběrového řízení "Ochrana biodiverzity" pro rok 2016

Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Cílem projektu bylo pokračování monitoringu populace extrémně vzácné a ohrožené orchideje *Spiranthes spiralis*. Jedná se o jeden z nejvýznamnějších a nejdelších monitoringů rostlin v ČR vůbec. V případě takto vzácných druhů je každoroční monitoring žádoucí. Provedení monitoringu v roce 2016 bylo obzvláště důležité a to proto, aby se zjistil vliv extrémně suchého léta 2015. Je velmi pozitivní, že i přes velmi suché loňské léto nedošlo k propadu populace a že švihlík na lokalitě prosperuje.

Projekt číslo: 131614

Realizátor: Mokřady - ochrana a management z. s.

Název projektu: Botanický průzkum Rančířovského Okrouhlíku 2016

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu byl realizován srovnávací botanický průzkum na lokalitě Račířovský Okrouhlík. Projekt přispěl k detailnímu ověření prováděného managementu na lokalitě srovnáním dat z roku 2010, kdy se započalo z péčí o lokalitu. Projekt potvrdil vhodnost realizované péče s ohledem na výskyt rostlin.

Projekt číslo: 131617

Realizátor: ZO ČSOP Bílé Karpaty

Název projektu: Mapování makromycetů na 3 lokalitách udržovaných PS Čertoryje

Garant projektu: Jiří Polčák

Anotace:

V projektu se zjišťoval výskyt co nejširší škály hub a jejich substrátu na třech lokalitách PS Čertoryje (Megovka, Žerotín a Vlčí hrdlo) Projekt tak poskytl zpětnou vazbu ke způsobu údržby, kterou zde realizátor projektu prováděl. Inventarizace také zvýšily znalost o mykologických hodnotách daných lokalit.

Projekt číslo: 131618

Realizátor: ZO ČSOP Kněžice

Název projektu: Průzkum vybraných skupin bezobratlých na lokalitě Kněžice – louky pod Urbánkovým paloukem

Garant projektu: Filip Trnka

Anotace:

V projektu byl realizován entomologický a arachnologický průzkum provedený v roce 2016 na lokalitě Kněžice – louky pod Urbánkovým paloukem. Zájmová lokalita se nachází v katastru obce Kněžice (k.ú. Víška u Kněžic). Mezi cenné stanoviště patří rozsáhlé enklávy vlhkých pcháčových luk, pramenišť a vlhkých lad v různém stupni zachovalosti či degradace s výskytem vzácnějších rostlin a živočichů. Na lokalitě probíhá dlouhodobý management a obnova mokřadních biotopů. V roce 2016 bylo uskutečněno 5 celodenních sběrných návštěv v období duben – září, kde probíhal sběr brouků (Coleoptera), denních motýlů (Papilionoidea, Hesperoidea, Zygaenidae) a pavouků (Araneae) za pomoci standardních metod pro sběr bezobratlých. Při sběru střevlíkovitých bylo využito zemních padacích pastí s fixační tekutinou, které byly exponovány po celou vegetační sezónu. Celkově bylo zjištěno 122 druhů brouků, 42 druhů denních motýlů a 86 druhů pavouků. Z tohoto počtu mnoho druhů ohrožených a vzácných uvedených v Červeném seznamu nebo chráněných zákonem.

Projekt číslo: 131619

Realizátor: ZO ČSOP Velké Popovice

Název projektu: Monitoring Mokřanského potoka - 1. etapa

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

Cílem projektu bylo zjistit druhové zastoupení bioty a posoudit stav území v údolní nivě Mokřanského potoka a jeho nejbližším okolí, v části VKP 152, L 122. k.ú. Mokřany a navrhnout vhodnou ochrannářskou péči. Byl proveden průzkum rostlin, ptáků, obojživelníků a plazů.

Projekt číslo: 131620

Realizátor: Mokřady - ochrana a management z. s.

Název projektu: Průzkumy Ústrašinských mokřadů

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu proběhl biologický průzkum Ústrašinských mokřadů zaměřený na výskyt rostlin, obojživelníků, plazů a vybraných skupin hmyzu. Projekt přispěl k detailnímu poznání lokality, ve které realizátor plánuje do budoucna provádět ochrannářský management.

Projekt číslo: 131621

Realizátor: OKRESNÍ SDRUŽENÍ ČSOP BENEŠOV

Název projektu: Biodiverzita makromycetů PP Hadce u Hřčič

Garant projektu: Jiří Polčák

Anotace:

V rámci projektu byl proveden mykologický průzkum lokality Hadce u Hrnčír. Vzhledem k mimořádně nepříznivé sezóně 2015 a nepříznivému podzimu 2016 bylo v PP Hadce u Hrnčír zaznamenáno relativně málo druhů hub, celkový počet zjištěných taxonů dosáhl čísla 121.

Projekt číslo: 131622

Realizátor: Mykologický klub Jihlava

Název projektu: Biodiverzita makromycetů na lokalitě "Šindelářka"

Garant projektu: Jiří Polčák

Anotace:

V rámci projektu byl realizován orientační mykologický průzkum na lokalitě Šindelářka. Průzkum byl zaměřen na zjištění kvalitativní a částečně i kvantitativní charakteristiky druhů hub na sledované lokalitě a tím stanovení její významnosti z hlediska mykologie pro potřeby ochrany životního prostředí.

Projekt číslo: 131623

Realizátor: OKRESNÍ SDRUŽENÍ ČSOP BENEŠOV

Název projektu: Mapování hospodářských ploch farmy Želichov

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu byl proveden botanický průzkum hospodářských ploch se zaměřením na trvalé travní porosty a mokřady. V průběhu prací byly zahrnuty i plochy s dřevinnou vegetací, z důvodu kvality zjištěných biotopů. Na základě výsledků průzkumu byl zpracován návrh na úpravu hospodaření pro podporu zjištěných druhů a biotopů. Projekt přispěl k detailnímu poznání vybraných biotopů v pastevních areálech a vlivu ekologického zemědělství na biodiverzitu území. Za cenné je možné považovat kritické zhodnocení vlivu ekologického hospodaření na některé mikrobiotopy. Zejména je velice zajímavé vyhodnocení řízeného a periodického přístupu hospodářských zvířat k tůním. Obecně a plošně bývá tento přístup ochranou přírody vylučován (například v rámci opatření financovaných z OPŽP), ovšem výsledky tohoto projektu hovoří pro diferencovaný přístup.

Projekt číslo: 131626

Realizátor: ZO ČSOP Kněžice

Název projektu: Průzkum vybraných skupin bezobratlých na lokalitě Předín - prameniště

Garant projektu: Filip Trnka

Anotace:

Entomologický průzkum provedený v roce 2016 na lokalitě Předín – prameniště. Zájmová lokalita se nachází v k.ú Předín v I. pásmu PHO. Mezi cenné stanoviště patří rozsáhlý komplex pramenišť určených pro jímání pitné vody s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů. Na lokalitě probíhá management podmáčených luk. V roce 2016 bylo uskutečněno 5 celodenních sběrných návštěv v období duben – září, kde probíhal sběr brouků (Coleoptera) a denních motýlů (Papilionoidea, Hesperoidea, Zygaenidae) za pomoci standardních entomologických metod. Při sběru střevlíkovitých bylo využito zemních padacích pastí s fixační tekutinou, které byly exponovány po celou vegetační sezónu. Celkově bylo zjištěno 99 druhů brouků a 47 druhů denních motýlů. Z tohoto počtu mnoho druhů ohrožených a vzácných uvedených v Červeném seznamu nebo chráněných zákonem.

Projekt číslo: 131637

Realizátor: ZO ČSOP Kněžice

Název projektu: Průzkum vybraných skupin bezobratlých na Opatov – louky pod Vidlákem

Garant projektu: Filip Trnka

Anotace:

Entomologický průzkum provedený v roce 2016 na lokalitě Opatov – louky pod Vidlákem. Zájmová lokalita se nachází v nivě toku Brtnice pod hrází rybníka. Mezi cenné stanoviště patří zachovalé rašelinné louky a mokřady s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů. Na lokalitě proběhl vhodný asanační management rašelinné louky. V roce 2016 bylo uskutečněno 5 celodenních sběrných návštěv v období duben – září, kde probíhal sběr brouků (Coleoptera) a denních motýlů (Papilionoidea, Hesperoidea, Zygaenidae) za pomoci standardních entomologických metod. Při sběru střevlíkovitých bylo využito zemních padacích pastí s fixační tekutinou, které byly exponovány po celou vegetační sezónu. Celkově bylo zjištěno 105 druhů brouků a 36 druhů denních motýlů. Z tohoto počtu mnoho druhů ohrožených a vzácných uvedených v Červeném seznamu nebo chráněných zákonem.

Projekt číslo: 131643

Realizátor: ZO ČSOP Planá

Název projektu: Botanická inventarizace biotopu květnaté bučiny u obce Broumov v severní části CHKO Český les

Garant projektu: Václav Somol

Anotace:

Cílem projektu „Botanická inventarizace biotopu květnaté bučiny u obce Broumov v severní části CHKO Český les“ bylo vypracování podkladového materiálu v podobě standardní botanické inventarizace (cévnaté rostliny, mechorosty, vegetace), jenž by posloužil jako odborný argument k prosazení rozšíření PR Broumovská bučina. Zájmové území o rozloze cca 8 ha bylo rozděleno na dvě dílčí plochy, celkem bylo zjištěno 156 druhů cévnatých rostlin a 67 mechorostů (11 jätrovek a 56 mechů). Bylo vypracováno 5 fytoecnologických snímků a zpracována charakteristika vegetačních poměrů v zájmovém území.

Projekt číslo: 131644

Realizátor: ZO ČSOP Pozemkový spolek Hády

Název projektu: Výzkumné plochy vegetačního krytu na Hádech

Garant projektu: Jiří Bělohoubek

Anotace:

Cílem projektu bylo založení výzkumných ploch a pořízení prvních fytoecnologických snímků v různých typech porostu na jižním svahu lokality Hády u Brna pro potřeby vyhodnocení realizované péče o lokalitu. V roce 2016 bylo zaznamenáno a zaměřeno celkem 21 snímků velikostí 5 x 5 m a v každém snímku byl zaznamenán výskyt všech cévnatých rostlin (tedy bez mechorostů a lišejníků). Zastoupení rostlinných druhů bylo hodnoceno pomocí rozšířené Braun-Blanquetovi stupnice abundance a dominance, hodnocena byla též celková pokryvnost keřového, bylinného i mechového patra. Sledovány byly i další parametry, výška biomasy, hloubka půdy či hodnota pH. Díky zaměření bude možné mapování v budoucnu opakovat a získat tak další informace o vhodnosti provedených opatření.

Projekt číslo: 131645

Realizátor: Pobočka České společnosti ornitologické na Vysočině

Název projektu: Ptáci vybraných mokřadů Velkomeziříčska

Garant projektu: Daniel Křenek

Anotace:

Projekt se zabýval mapováním ptačích společenstev na 5 rybníčních či mokřadních lokalitách Velkomeziříčska. Cílem projektu bylo zjištění stavu avifauny na těchto lokalitách s akcentem na vzácné a ohrožené druhy a zpracování návrhu obhospodařování těchto lokalit. Závěrečná zpráva obsahuje podrobné mapky lokalit, fotodokumentaci, přehled zjištěných druhů včetně dat pozorování. Samostatně je zpracován návrh hospodaření. Data byla zadána do NDOP.

Projekt číslo: 131646

Realizátor: ZO ČSOP Svojetice

Název projektu: Biologický průzkum louky k Tehovským hranicím a V Jamách

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu proběhl biologický průzkum louky k Tehovským hranicím a V Jamách zaměřený na výskyt rostlin, a živočichů. Projekt přispěl k detailnímu poznání lokality, ve které realizátor plánuje do budoucna provádět ochranný management.

Projekt číslo: 131647

Realizátor: ZO ČSOP Šumava

Název projektu: Entomologický průzkum na Velké Homolce u Vimperka

Garant projektu: Filip Trnka

Anotace:

Závěrečná zpráva projektu sleduje pokračování několikaletého soustavného entomologického průzkumu lokality Velká Homolka u Vimperka. Zájmová lokalita Velká Homolka o rozloze 5,5 ha se nachází na okraji Vimperka, v severním sousedství vimperského železničního nádraží. Mezi cenné stanoviště patří krátkostébelné a mezofilní trávničky pokrývající jižní svahy vrchu. Na lokalitě každoročně probíhají menší i větší managementové zásahy. V roce 2016 byly

uskutečněny 2 celodenní entomologické návštěvy a jako doplněk bylo použito několik typů pastí exponovaných během celé vegetační sezóny. Celkově bylo v roce 2016 zjištěno 91 druhů bezobratlých, z toho několik ohrožených a vzácných druhů z Červeného seznamu a chráněných zákonem.

Projekt číslo: 131648

Realizátor: Dům ochránců přírody v Praze - ZO ČSOP

Název projektu: Průzkum výskytu chráněných druhů živočichů a rostlin v území ohroženém výstavbou nových přelivů hráze ÚN Orlík.

Garant projektu: KÚVR

Anotace:

V rámci projektu byl realizován orientační biologický průzkum zaměřený na výskyt rostlin, savců, plazů, obojživelníků a ptáků. Průzkum byl realizován na lokalitě, která by dle jedné varianty mohla být dotčena stavebními úpravami hráze vodní nádrže Orlík. V průzkumu nebyl sice zjištěn významný výskyt zvláště chráněných druhů, přesto se jedná o přírodně cenné území, které by bylo vhodné zachovat.

3.

Projekty zaměřené na činnost

„Praktická opatření k zachování / obnově biotopů jednotlivých druhů či skupin“

Projekty realizované v roce 2016:

Projekt číslo: 141601

Realizátor: ZO ČSOP Alcedo

Název projektu: Evidence a ochrana hnízdišť ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*)

Garant projektu: Jaroslav koleček

Anotace:

Předložená závěrečná zpráva projektu shrnuje výsledky mapování a aktivní ochrany ledňáčka říčního v okresech Benešov a v přilehlých oblastech okresů Kolín, Kutná Hora, Pelhřimov, Praha, Praha-východ a -západ, Příbram a Tábor. Od ledna do října realizátoři během 272 kontrol navštívili 78 stálých hnízdišť na 28 tocích a okolních lokalitách, přičemž 46 hnízdišť bylo obsazeno. U jednotlivých hnízdních lokalit byly zaznamenány jejich aktuální parametry (typ terénního útvaru, výška svislé stěny, její orientace a počet nor), pořízena fotodokumentace a posouzena jejich stabilita nebo případné ohrožení. Realizátoři dále detailně sledovali obsazování teritorií, hnízdní rozptyl a migraci ptáků s využitím kroužkování. Konkrétní ochranná opatření zahrnovala zejména vytváření nových hnízdních příležitostí, zajištění přístupnosti a průchodnosti nor a ochranu před predátory. Realizátoři poskytovali poradenství, jednali se správci toků, majiteli pozemků a investory o vytvoření vhodných podmínek pro hnízdění ledňáčeků i pro existenci dalších druhů vodních organismů a problematiku popularizovali na přednáškách. V neposlední řadě bylo součástí projektu hodnocení dopadu nelegálních zásahů na hnízdišti v Poříčce. Evidenční karty stálých hnízdišť byly odeslány odborům životního prostředí a zemědělství MěÚ obcí působících na zájmovém území, Povodí Vltavy a správě toků LČR.

Projekt číslo: 141602

Realizátor: ZO ČSOP Silvatica

Název projektu: *Gentianella baltica*

Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Cílem projektu bylo provést každoroční péči a monitoring kriticky ohroženého druhu hořečku. Předložená zpráva podává výstižnou a dostatečnou informaci o provedených aktivitách. V sezóně 2015 byl zjištěn úplný výpadek kvetení,

kteřý byl dán extrémním létem. Pozitivní zprávou je, že populace nevymřela, že se v roce 2016 objevilo 17 jedinců. Péče byla provedena velmi šetrně a pečlivě (přehrabávání suchého sena za účelem vypadání ulpělých semen).

Projekt číslo: 141603

Realizátor: ZO ČSOP Silvatica

Název projektu: Invazní rostliny v povodí Rakovnického potoka a Klíčavy 2016

Garant projektu: Květa Morávková

Anotace:

V rámci projektu bylo v roce 2016 pokračováno v řešení problematiky invazních druhů rostlin (*Heracleum mantegazzianum*, *Reynoutria* sp. a *Impatiens glandulifera*) v povodí Rakovnického potoka a Klíčavy, a sice v jejich částech nad územím CHKO Křivoklátsko. Aktualizace průzkumu. Průzkum byl prováděn klasicky terénními pochůzkami, byla zaznamenávána velikost lokalit, souřadnice GPS, parcelní situace a vlastnické vztahy. Likvidace bolševníku velkolepého byla prováděna buď vyrytím jednotlivých rostlin (v případě malých lokalit), nebo postřikem vodným roztokem glyfosátu na list pomocí zádového postřikovače. V případě potřeby byla metoda postřiku doplněna osekáváním okolíků ve vrcholném květu. Větší lokality byly v průběhu sezóny kontrolovány resp. ošetřeny vícekrát. Likvidace porostů křídlatek byla provedena postřikem vodným roztokem glyfosátu na list pomocí zádového postřikovače. Likvidace výskytu netýkavky žláznaté proběhla vytrháním jednotlivých rostlin před odkvětem.

Projekt číslo: 141604

Realizátor: ZO ČSOP Silvatica

Název projektu: Management lokality křivatce českého – skála na Okoři

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu byla provedena péče o lokalitu křivatce českého na lokalitě skála na Okoři. Byl proveden výřez a ořez zarůstajících dřevin, pokosení a odvoz posečené byomasy. Lokalita byla též vyčištěna od odpadků.

Projekt číslo: 141607

Realizátor: Český svaz ochránců přírody Morava

Název projektu: Obnova původních teplomilných společenstev v PP Hochberk

Garant projektu: Jiří Bělohoubek

Anotace:

Cílem projektu byla obnova a podpora stepních biotopů v přírodní památce Hochberk. Celý projekt byl lokalizován v jižní části PP Hochberk (k.ú. Popice) na ploše cca 2 ha. Lokalita je z přírodovědného hlediska cenná díky výskytu ostrůvkovitě zachovalých xerothermních společenstev suchých stepních travníků, panonských dubohabřin a na ně vázaných druhů, jako např. katrán tatarský (*Crambe tataria*), len chlupatý pravý (*Linum hirsutum* subs. *hirsutum*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), nebo kosatec různobarvý (*Iris variegata*). Ze živočichů například kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*) a zlatohlávek huňatý (*Tropinota hirta*). Práce spočívaly v mozaikovitém vyřezání náletových křovin (hloh obecný, ptačí zob, kalina, bez černý) a v kosení travních porostů včetně invazních druhů (třtina, zlatobýl, lékořice). Pařízky byly zatírány herbicidem, biomasa byla shrabána a odklizená (odvezena) mimo lokalitu.

Projekt číslo: 141609

Realizátor: ZO ČSOP Pozemkový spolek Hády

Název projektu: Managementové zásahy na úhoru a navážce pod Hády

Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Cílem projektu bylo provedení péče o pozemky pod Hády, kde v době projektu vyskytovaly vesměs degradované biotopy, avšak se značným přírodovědným potenciálem. Zásahy byly plánovány a následně provedeny na dvou místech, na prudkém svahu zarostlém dřevinami, zejm. invazním pajasanem a pak na rozsáhlém polním ladu zarůstajícím třtinou.

Projekt číslo: 141610

Realizátor: Sagittaria – Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy

Název projektu: Péče o biocentrum v Droždíně

Garant projektu: Jiří Bělohoubek

Anotace:

Cílem projektu byla obnova a praktická péče (kosení a odklizení biomasy) o lokalitu v lokálním biocentru BC 39 a v přilehlém starém vysokokmenném sadu v místní části města Olomouce – Droždíně na pozemcích č.p. 473/1, 473/3, 441/8 v k.ú. Droždín. V průběhu vegetační sezóny byly provedeny dvě seče s vynecháním části cenných ploch či významných druhů. Sečení bylo prováděno lehkou mechanizací (křovinořez, ručně vedená sekačka), posečená biomasa byla z plochy odstraněna. Cílem projektu byla podpora populací ohrožených druhů, ochrana genofondu a podpora genetické diverzity.

Projekt číslo: 141611

Realizátor: EC Meluzína RCAB

Název projektu: Péče o Dalovické tůně v pozemkovém spolku Meluzína

Garant projektu: Václav Somol

Anotace:

Cílem projektu byla regulace invazních druhů (*Heracleum mantegazzianum*, *Reynoutria sachalinensis* a *Bunias orientalis*), péče o bylinný porost a drobná opatření na podporu ZCHD. Byla provedena seč plochy 1,1 ha, opakovaný zásah proti invazním druhům, na ploše 0,2 ha doplněny úkryty pro chráněné druhy plazů a drobný úklid.

Projekt číslo: 141612

Realizátor: Sagittaria – Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy

Název projektu: PÉČE O LOKALITU PRYŠCE KOSMATÉHO V CHRBOVSKÉM LESE

Garant projektu: Václav Somol

Anotace:

Cílem projektu byla realizace managementu lokality silně ohroženého druhu pryšce kosmatého na drobné loučce v Chrbovském lese. Byly provedeny dvě seče ručně, materiál shrabán a odvezen mimo lokalitu.

Projekt číslo: 141614

Realizátor: Český svaz ochránců přírody Vlčí prameny

Název projektu: Podpora biotopu evropsky významných druhů hmyzu

Garant projektu: Filip Trnka

Anotace:

Závěrečná zpráva projektu sleduje pokračování druhé etapy soustavné podpory stanoviště dvou evropsky významných druhů: jasoně dymnivkového (Lepidoptera) a tesaříka alpského (Coleoptera) na lokalitě Vlčí prameny. Zájmová lokalita jasoně dymnivkového se nalézá na spojnici PR Ve Vlčí a PP Pod Hribovňou, v k.ú. Vyškovec, CHKO Bílé Karpaty. Centrem lokality je 2 hektarový sad starých krajových odrůd ovoce s obnovovanými loukami včetně zapěstovaných lesních starších stromů. Ve stejném území, jen o několik metrů severně dále po svahu k věkovité, bukové 80 – ti hektarové kultuře začíná teritorium tesaříka alpského. V roce 2016 bylo uskutečněno 21 prohlídek biotopu jasoně dymnivkového v období duben – červen. Stanoviště tesaříka alpského bylo kontrolováno celkem 22x v období červen – srpen. Na výše zmíněné lokalitě bylo provedeno několik managementových opatření pro podporu těchto druhů v období únor – říjen v rámci 99 pracovních hodin. Byl proveden záměr asanačního managementu 32 vybraných segmentů pro výskyt jasoně dymnivkového. V roce 2016 byl proveden záměr asanačního managementu 32 vybraných segmentů pro výskyt jasoně dymnivkového.

Projekt číslo: 141615

Realizátor: Český svaz ochránců přírody Morava

Název projektu: Podpora entomologicky cenných ploch v PP Bílý kopec u Čejče

Garant projektu: Jiří Bělohoubek

Anotace:

Cílem projektu byla obnova a praktická péče (kosení a odklizení biomasy, likvidace náletů) o lokalitu PP Bílý kopec u Čejče s výskytem např. chrobáka jednorohého (*Bolbelasmus unicornis*), chrobáka ozbrojeného (*Bolboceras armiger*) nebo saranče vlašské (*Calliptamus italicus*) na předpokládané ploše 2 ha. Dle přiložené fotodokumentace (11 snímků

s popisem) a zprávy byl zásah proveden na ploše 1,7 ha a to vlivem nepříznivých terénních podmínek a také z časových důvodů.

Projekt číslo: 141616

Realizátor: ČSOP ZO Orchidea Valašsko

Název projektu: Příprava lokality Příčná u Starého Zubří pro pravidelnou údržbu

Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Projekt se zabýval provedením asanačních zásahů na dlouhodobě ladem ležícím pozemku, který je významný především z ornitologického hlediska. Z lokality uváděn též výskyt několika druhů obojživelníků. V rámci projektu bylo provedeno vyřezávání dřevin na ploše cca 0,5 ha a mulčování porostu na rozloze cca 1,5 ha. Dále bylo provedeno rozhrnutí hromad zeminy, které by komplikovaly budoucí obhospodařování.

Projekt číslo: 141618

Realizátor: ZO ČSOP RADNICE

Název projektu: Obnova biotopů v EVL Kamenec 2016

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu byla provedena péče o pozemky pozemkového spolku Radnice. V roce 2016 byly vyřezány náletové dřeviny na zájmové lokalitě a v jedné seči postupně mozaikovitě pokosen travní porost. Na části pozemků byla vyzkoušena pastva kozami. Vyřezáním části náletových dřevin bylo omezeno nadměrné zastínění. Všechny práce byly prováděny s ohledem na vývoj původních rostlin i živočichů, zejména bezobratlých - motýlů, mandelínek a dalších ohrožených druhů, které byly na lokalitě zaznamenány. Pokosená a vyřezaná hmota byla odvezena na kompostárnu.

Projekt číslo: 141619

Realizátor: ZO ČSOP Šumava

Název projektu: Odstranění náletových dřevin na bezlesí v přírodní rezervaci Radost

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu proběhla péče o zájmovou lokalitu. Některé části pozemků byly postupně pokoseny, částečně byly odstraněny náletové křoviny. Část pozemků spásaly kozy a tím omezily rozrůstání křovin. Opatření byla účinná, bylo omezeno nadměrné zastínění části pozemků. Přínosem projektu bylo zlepšení životních podmínek pro bezobratlé a další ohrožené živočichy. Projekt prostřednictvím praktických opatření přispěl obnově biotopu na pozemcích Pozemkového spolku Radnice.

Projekt číslo: 141620

Realizátor: ZO ČSOP Šumava

Název projektu: Údržba stepních společenstev na vrchu Velká Homolka

Garant projektu: Jiří Bělohoubek

Anotace:

Projektový záměr byl zaměřen na entomologicky nejvzácnější části lokality Velká Homolka ve Vimperku. Opatření proběhlo na pozemcích, které má realizátor zařazené v pozemkovém spolku a hospodaří zde v souladu s nájmem a smlouvou o užívání. Plocha je tvořena krátkostébelnými a teplomilnými trávníky s výskytem mateřídoušky a na ní vázaných mravenišť. Cílem projektu bylo jarní přepasení stádem ovcí plochy č.1 (0,7 ha) a podzimní přepasení plochy č.2 (1,1 ha), včetně shrabání a odstranění stařiny z plochy č.2. Plocha č. 2. se přepásala pouze na podzim, a to proto, aby se na jaře nenarušil vývoj a růst rostlin mateřídoušky, na níž je vývojově vázán modrásek černočárny (*Pseudophilotes baton*). Tato plocha byla navíc před pastvou pokosena, aby byly odstraněny odkvetlé a uschlé byliny a plocha tak byla atraktivní pro přepasení ovci. Tento způsob managementu bude mít pozitivní vliv na rozvoj žádoucích rostlinných společenstev a na ně vázaných populací bezobratlých živočichů.

Projekt číslo: 141621

Realizátor: EC Meluzína RCAB

Název projektu: Záchrana lučních sadů v pozemkovém spolku Meluzína

Garant projektu: Karel Kříž

Anotace:

Projekt byl umístěn na pozemek ve vlastnictví Pozemkového spolku Meluzína (PSM) v lokalitě Bor. Jedná se o ovocnou alej na bývalé silnici 3. třídy, která dnes slouží jako polní cesta. Na podnět PSM byla v roce 2001 registrována jako významný krajinný prvek, kde hlavním předmětem ochrany byly staré ovocné stromy - zbytek silničního stromořadí. V rámci projektu proběhlo: 1. Ošetření ovocných stromů zdravotním řezem - celkem 27 stromů. Zásah byl velmi akutní ze zdravotního hlediska. Při zimní kontrole bylo zjištěno napadení starých stromů drtníky a bělokazy. Napadené větve bylo nutné do konce března odstranit a spálit dříve než dojde k výletu dospělců v jarním období. Celkem bylo ošetřeno 27 stromů. 2. Ochrana proti okusu a zhotovení opěrných konstrukcí bylo provedeno jak u výsadeb z letošního roku tak u výsadeb loňských. 3. Pokosení celé plochy cca 4000 m². Jednalo se celkem o dvě seče. Opatření bylo nezbytné k postupnému omezování ruderální vegetace bylinného patra zvláště v částech, zasažených úlety hnojiv ze sousedních zemědělských ploch. 4. Výchovní řez byl proveden u 54 stromů mladých výsadeb. V rámci tohoto opatření byly napraveny i drobné škody způsobené v předjarním období zvěří. Dále byla v lokalitě provedena částečná redukce (probírka) neovocných dřevin - drobných keřů trnek, šípku a hlohu.

Projekt číslo: 141622

Realizátor: ZO ČSOP Šumava

Název projektu: Zajištění migračních cest obojživelníků přes komunikace na Vimpersku v roce 2016

Garant projektu: Jaromír Maštera

Anotace:

V rámci projektu proběhly záchranné transfery obojživelníků na lokalitách Lčovice a Šumavské Hoštice. Transfery probíhaly popáté. V lokalitě Šumavské Hoštice byly prováděny transfery na dvou různých místech v okolí místa rozmnožování. Celkem bylo u Lčovic přeneseno 407 jedinců tří druhů, u Hoštic pak 314 (+108 v druhém místě) jedinců jednoho druhu obojživelníka.

Projekt číslo: 141625

Realizátor: Pobočka České společnosti ornitologické na Vysočině

Název projektu: Drobná vylepšení revitalizace rašeliniště v PR Chvojnov

Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Cílem projektu bylo provést drobná, avšak účinná opatření ke zlepšení vodního režimu předmětného mokřadu. Projekt navazuje na předešlou úspěšnou realizaci OPŽP a „dolaďuje“ jeho výsledky.

Projekt číslo: 141627

Realizátor: Pobočka České společnosti ornitologické na Vysočině

Název projektu: Podpora biodiverzity Čenkovského lesíka

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

Projekt významně přispěl k založení lesního porostu odpovídajícímu přirozeným stanovištním podmínkám. V rámci projektu proběhlo zalesnění na ploše přibližně 1 400 m², kde vznikla holina po vytěžených smrcích napadených lýkožroutem smrkovým. Vzniklá holina byla oplocena lesním uzlíkovým pletivem. Dřevěné kůly a podpěry pletiva pocházejí z místa a nebylo třeba je opatřovat jinde. K zalesnění byly použity stanovištně vhodné původní dřeviny, které podpoří biodiverzitu lokality. Byl vysázen smíšený porost dubu letního a borovice lesní s vtroušeným javorem klenem, javorem mléčcem a lípou srdčitou, přičemž byly na lokalitě ponechány náletové dřeviny: bříza bělokorá, jeřáb ptačí, třešeň ptačí a líska obecná. Pro dub letní a borovici lesní je na tomto stanovišti stanoveno při zalesňování minimální množství 8 000 ks/ha. Po dohodě s vlastníkem a odbornou lesní hospodářkou zde bylo vysázeno 600 ks dubů, 450 ks borovic s vtroušenými javory a lípami (50 ks).

Projekt číslo: 141629

Realizátor: Český svaz ochránců přírody Morava

Název projektu: Podpora cenného stepního biotopu v NPP Dunajovické kopce

Garant projektu: Jiří Bělohoubek

Anotace:

Cílem projektu byla obnova a praktická péče (kosení a odklizení biomasy, likvidace náletů) o lokalitu NPP Dunajovické kopce na parcele 4229 v k. ú. Brod nad Dyjí na ploše cca 2,6 ha. Na degradovaných místech byla vytvořena raná sukcesní stádia pro hmyz a zimoviště pro drobné savce a plazy.

Projekt číslo: 141634

Realizátor: Mokřady - ochrana a management z. s.
Název projektu: Podpora ohrožených druhů pod Ochozem
Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu byla provedena péče o zájmovou lokalitu realizátora. Proběhlo budování tůní, výřez náletových dřevin, pokosení a odvoz většiny pokosené biomasy a proveden zásah na potlačení výskytu invazních rostlin.

Projekt číslo: 141635

Realizátor: ZO ČSOP Klenice
Název projektu: Management luk v Dětenickém polesí
Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Cílem projektu bylo provedení druhé části již započatého asanačního managementu. Byl proveden potřebný management, včetně monitoringu (vyhledání míst s ohroženými rostlinami). Bylo docíleno uvedení lokality do stavu umožňujícího standardní provádění regulačního managementu (seče) v dalších letech.

Projekt číslo: 141636

Realizátor: ZO ČSOP Klenice
Název projektu: Management a záchrana hořečku nahořklého na louce u Vlčího Pole
Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Cílem projektu bylo provedení již započatého asanačního managementu a monitoring výsledků. Byl proveden potřebný management a následný monitoring. Bylo docíleno prudkého nárůstu populace hořečku a to na lokalitě, která se před tím považovala za již ztracenou. Podařilo se vykomunikovat zásah s majitelem, provést ho za spolupráce se špičkovými odborníky na danou problematiku a zapojit do akce širší veřejnost, zejména místní školáky. Byla vydána řada doprovodných propagačních materiálů a téma bylo propagováno v médiích.

Projekt číslo: 141637

Realizátor: Okras, z.s.
Název projektu: Management podmáčených luk u Holštejna
Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Cílem projektu byla praktická péče o cca 1 ha vlhkých luk s výskytem vzácných druhů rostlin.

Projekt číslo: 141638

Realizátor: ZO ČSOP 61/16 Hořepník Prostějov
Název projektu: Přípravné a organizační práce ochrannářského zásahu – ruční vytrhávání invazivního borytu barvířského na NPR Děvín- Kotel – Soutěska 21. 5. 2016.
Garant projektu: Květa Morávková

Anotace:

V rámci projektu proběhla akce na potlačení nepůvodního borytu barvířského 21. 5. 2016. Přišlo 24 účastníků a podařilo se vyčistit 1,45 ha náletu borytu barvířského. Práce probíhaly ve velmi svazitém terénu. Tato vyčištěná plocha byla pak celou vegetační sezónu sledována pracovníky CHKO Pálava. Bylo konstatováno, že ochrannářský zásah byl úspěšný.

Projekt číslo: 141640

Realizátor: ZO ČSOP JARO Jaroměř 46/04
Název projektu: Praktická péče o významné lokality motýlů v Čechách a na Moravě

Garant projektu: Libor Dvořák

Anotace:

V rámci projektu proběhl aktivní management na vybraných lokalitách denních motýlů v České republice. Zásah byl proveden na 11 managementových lokalitách o celkové výměře přes 6 ha týkajících se desítek populací 24 chráněných a zvláště ohrožených druhů nejen denních motýlů, ale i nočních motýlů, sarančí a kudlanky nábožné. Dále bylo založeno 15 políček s výsevem vičence ligrusu, což má za cíl pokusit se zvrátit neutěšený stav populací modráška ligrusového.

Projekt číslo: 141642

Realizátor: ZO ČSOP JARO Jaroměř 46/04

Název projektu: Praktická péče o EVL - NPR Pouzdřanská step - Kolby

Garant projektu: Martin Dušek

Anotace:

V rámci projektu se podařilo vhodnými managementovými opatřeními (kosení a odstranění travní hmoty, likvidace náletů, vytváření ranných sukcesních stádií) podpořit cenné druhy rostlin, obratlovců i bezobratlých v NPR Pouzdřanská step – Kolby.

4.

Projekty zaměřené na činnost

„Praktická opatření vedoucí k podpoře jednotlivých druhů či skupin živočichů“

Projekty realizované v roce 2016:

Projekt číslo: 151601

Realizátor: ZO ČSOP Sezimovo Ústí

Název projektu: Budky pro dravce a sovy - okres Tábor

Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

Poměrně dlouholetý projekt, jeho předmětem je údržba a monitoring 60 budek vyvěšených na lokalitách v okrese Tábor, určených především pro sýce rousného, puštíka obecného a poštolku obecnou. V pěti budkách zahnízdili poštolky obecné, v jedné puštíka obecný a v jedné také úspěšně vyhnízdil sýc rousný. V rámci projektu byly také prováděny osvětové a propagační aktivity.

Projekt číslo: 151602

Realizátor: ZO ČSOP Ciconia

Název projektu: Čištění a úprava hnízdních podložek čápů bílých

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

V projektu proběhla kontrola celkem 357 hnízdišť čápů bílých ve 14 okresech (resp. 252 fyzicky existujících hnízd). Celkem 100 hnízdních podložek nebylo obsazeno a 5 hnízdišť zaniklo. Proběhla základní péče o hnízdiště, očištění od náletových bylin (20×), kácení a ořez větví přesahujících na hnízda (6×), navrstvení větví na podložky (6×), úpravy, opravy (příp. snížení) hnízd (2×), instalace nového sloupu s hnízdní podložkou (2×), čištění střechy a plošiny pod hnízdem (2×), odstranění hnízda kachny divoké (1×). Součástí projektu byla úspěšná prezentace v médiích, pořádání přednášek a výstav, spolupráce s orgány veřejné správy a distribuce propagačních materiálů. Výstupy projektu byly předány orgánům veřejné správy a nevládním organizacím.

Projekt číslo: 151603

Realizátor: 17/01 ZO ČSOP - SEV Mravenec

Název projektu: Čištění a vyvěšování ptačích budek 2016

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu bylo vyvěšeno v lokalitě Chválkov u Černovic 110 nových budek, z toho bylo 90 sýkorníků a 20 šoupálkovníků. Dále byla provedena kontrola a údržba dříve vyvěšených budek. Celkem bylo zkontrolováno 323 budek. 115 z nich bylo v roce 2016 obsazeno ptactvem. Do realizace projektu byly zapojeny také děti.

Projekt číslo: 151604

Realizátor: ZO ČSOP Silvatica

Název projektu: Čištění budek v prostoru Louština 2016

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

Projekt byl realizován na území revíru Lužná (LS Lužn.). V rámci projektu bylo zkontrolováno celkem 297 budek. Budky, které byly v roce 2016 využity, byly vyčištěny. 142 obsazeno sýkorami (49%), 19 budek brhlíkem (6.5%), v devíti budkách nebyl druh hnízdního ptáka identifikován. Ve čtyřech budkách měl hnízdo plch, ve dvou byly myšice, v dalších dvou byly buď myšice, nebo plch (vždy až po vyhnízdění ptáků), sršni využily jednu budce. 96 ks budek je navrhováno k výměně. Jedná se o budky staré, poškozené, bez střechy, či shnilé.

Projekt číslo: 151605

Realizátor: Ornitologický klub České republiky

Název projektu: Dudek chocholatý v Bzenecké Doubravě v r. 2016

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

Projekt byl realizován v Bzenecké Doubravě (LS Strážnice), v komplexu převážně hospodářských lesů jižně od Bzence přibližně mezi Bzencem, Vracovem, Vacenovicemi, Ratiškovými a Rohatcem (Váté písky – Moravská Sahara) – v oblasti s hnízdním výskytem 10–15 párů dudka chocholatého. Monitoring hnízdního výskytu dudka probíhal od 20. dubna do 10. června, od srpna do listopadu realizace pokračovala údržbou a instalací nových 25 budek. Realizátoři zkontrolovali hnízdní teritoria a výskyt v hnízdním období známý z minulých let. Prostřednictvím bodových transektů doplněných hlasovou provokací a akustickým monitoringem byla zjišťována nová místa výskytu dudků.

Celkem bylo zjištěno 25 hnízdních výskytů dudka chocholatého, na 7 lokalitách se podařilo prokázat hnízdění – 4× v přirozené dutině dubu, 3× zahnízdili dudci v budkách v borech a bylo zde okroužkováno všech 16 mláďat. Výška vletových otvorů přirozených dutin dosahovala 6–7 m, obsazené budky jsou vyvěšeny ve výšce 3,5 m. Z celkových 148 kontrolovaných budek bylo dále 59 obsazeno sýkorou koňadrou, 32 špačkem obecným, 16 rehkem zahradním, 14 brhlíkem lesním, 5 lejskem bělokrkým, 1 rehkem domácím, 1 krutihlavem obecným a 17 budek zůstalo neobsazeno. Součástí zprávy je srovnání výsledků se stavem v uplynulých letech.

Projekt číslo: 151606

Realizátor: Ornitologický klub České republiky

Název projektu: Jarní transfer obojživelníků ve Frýdštejně a na Malém Rohozci

Garant projektu: Jaromír Maštera

Anotace:

V rámci projektu byly realizovány záchranné transfery obojživelníků v lokalitách Frýdštejn a Malý Rohozec. Transfery probíhaly na těchto lokalitách pátým rokem. Celkem bylo u Frýdštejnu přeneseno 195 ropuch obecných a u Malého Rohozce 938 jedinců ropuch obecných.

Projekt číslo: 151607

Realizátor: ZO ČSOP Břeclav

Název projektu: Údržba budek pro dravce a sovy na Břeclavsku

Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

V zájmovém území na k.ú. Břeclav, Kostice, Lanžhot, Tvrdonice, Hrušky, Valtice, Sedlec u Mikulova a Hlohovec byla v rámci tohoto projektu zajištěna údržba vybrané kolekce 67ks budek pro dravce a sovy. V rámci tohoto projektu bylo

v budkách prokázáno hnízdění 4 páru puštíků obecných, 20 párů kalousů ušatých s min. 59 vyvedenými mládčaty a 42 párů poštolek s min. 186 vyvedenými mládčaty.

Projekt číslo: 151608

Realizátor: ZO ČSOP Náměšťské rybníky

Název projektu: Ochrana hnízd kriticky a silně ohrožených druhů ptáků, orla mořského, ostříže lesního a čápa černého, v lesích spadajících pod LS Náměšť nad Oslavou (kraj Vysočina)

Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

V zájmovém území realizátoři projektu evidovali 3 lokality výskytu orla mořského. Hnízda byla nalezena ve všech lokalitách. Všechna 3 hnízda orlů mořských byla obsazena. Jen v jednom případě bylo hnízdění úspěšné (Hrotovice). Jedno hnízdění skončilo neúspěchem vinou rušení v době inkubace (lesní práce), ve druhém případě byla 2 mládčata (a zřejmě i dospělý jedinec) otrávena zkrmenou návnadou (karbofuran). U všech 3 hnízd orlů mořských bylo využito aktivních forem ochrany hnízdní lokality a hnízda. Ve 2 případech byla aktivní forma ochrany úspěšná. Z jednoho hnízda bylo vyvedeno 1 mládě, z druhého byla 2 mládčata nedlouho před vyvedením otrávena. Nejednalo se o selhání ochranných opatření ale o nepředvídatelný čin neznámé osoby. V dalším, třetím případě, aktivní ochrana hnízdiště i obsazeného hnízda selhala. Přes ujištění vlastníka pozemku byly v bezprostřední blízkosti hnízda realizovány lesnické práce, které vedly k opuštění snůšky a zmaření celého hnízdění orlů.

V zájmovém území bylo evidováno 5 lokalit výskytu ostříže lesního. Hnízda byla nalezena ve 3 lokalitách (Tasov, Holubí Zhoř, Jestřábí). Na obsazených hnízdních lokalitách byl uplatněn pasivní způsob ochrany; Všechna 3 prokázaná hnízdění ostřížů byla neúspěšná. Příčinou neúspěšných hnízdění byly přírodní faktory.

V zájmovém území bylo nalezeno v roce 2016 jedno obsazené hnízdo čápa černého (Vlkov) a bylo známo a kontrolováno dalších 8 lokalit výskytu. U čápa černého bylo využito v 8 případech pasivních forem ochrany. V jednom případě se jednalo o aktivní ochranu hnízda a hnízdní lokality. U jednoho nalezeného hnízda čápů černých bylo hnízdění úspěšné.

Projekt číslo: 151609

Realizátor: Ornitologický klub České republiky

Název projektu: Projekt „Podpora drobných pěvců v Bzenecké Doubravě v r. 2016“

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

Projekt byl realizován v lesním komplexu jižně od Bzenec přibližně mezi sídly Bzenec – Vracov – Vacenovice – Ratíškovice. Jedná se o oblast nazývanou jako Váté písky – Moravská Sahara. V rámci projektu bylo zkontrolováno a vyčištěno celkem 211 budek. Proběhla také jejich kontrola obsazenosti a celková údržba budek. Provedlo se také přikrmování na krmítku a odchvy ptáků do nárazových sítí a kroužkování. Nově bylo vyvěšeno 50 nových budek. Z 211 kontrolovaných budek bylo 120 budek využito ptáky, 2 netopýry a 4 sršni. 85 budek bylo neobsazeno.

Projekt číslo: 151611

Realizátor: ZO ČSOP Sezimovo Ústí

Název projektu: Monitoring ptačích budek v částech revírů LČR s.p. v roce 2016 (pro LS Tábor a LS Hluboká nad Vltavou)

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

Projekt na údržbu a kontrolu budek byl realizován v revírech LČR, LS Tábor, na lokalitách Stříbrné Hutě – Zárybničná Lhota (72 ks budek), Planá n/L. – Turovec (70 ks), Tučapy – Kajetín (60 ks), Budislav (60 ks), Kladruby (40 ks), Planá n/L. – Koberný (73 ks), Dobronice u Chýnova – Velmovice (96 ks), Borek (22 ks), Polánka (60 ks) a v LS Hluboká nad Vltavou na lokalitách Vidov (15 ks) a Nová Ves (42 ks). Budky byly vyvěšeny v letech 1995–2014 ve výšce 2,5–4 m v jehličnatých, listnatých i smíšených porostech stáří min. 27–149 let (425–540 m n. m.). Sledování hnízdění probíhalo od dubna do července, následovalo čištění a údržba (září–říjen). Obsazenost budek se pohybovala dle lokality od 35 % (Kladruby) až po 71,7 %. (Tučaply).

Projekt číslo: 151612

Realizátor: Holýšovský ornitologický klub

Název projektu: Podpora hnízdění sýce rousného v jihozápadních Čechách

Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

Projekt navazuje na dlouhodobou činnost realizátorů. V zájmovém území je rozmístěno 63 ks budek pro sýce rousné, projekt spočívá v jejich údržbě, doplňování a monitoringu hnízdění sýce v těchto umělých hnízdních dutinách. V roce 2016 proběhla v okolí Holýšova velmi nepříznivá a neúspěšná hnízdní sezóna sýců rousných. Nebyla obsazena jediná budka, což je stav, který od roku 1999 nebyl na sledovaném území realizátory projektu ještě zaznamenán.

Projekt číslo: 151613

Realizátor: ZO ČSOP Břeclav

Název projektu: Ochrana a podpora dravců a sov v lesích LZ Židlochovice

Garant projektu: Petr Orel

Anotace:

Projekt má třicetiletou tradici. Ze závěrečné zprávy vyplývá, že sezóna 2016 byla z hlediska hnízdění zájmových druhů průměrná. Realizátoři projektu zaznamenali tři úspěšná hnízdění kalousů ušatých a dvě hnízdění poštolek obecných. V rámci projektu byla také provedena údržba všech budek vyvěšených v zájmovém území.

Projekt číslo: 151614

Realizátor: ZO ČSOP 56/14 Lednice

Název projektu: Péče o budky pro zpěvné ptactvo v Bořím lese

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

Projekt byl realizován v lesním komplexu Boří les. Lokalita se nachází v jižní části okresu Břeclav mezi městy Břeclav a Valtice v katastrálních územích obcí Valtice, Hlohovec, Poštorná a Charvátská Nová Ves. Zasahuje do čtvrců síťového mapování 7266 a 7267. Lesní komplex je složený z porostů borovice lesní (47 %), dubu ceru (28 %), dubu (12 %), akátu (5 %) a ostatních dřevin (habr, lípa, jilm, modřín).

Budky byly před zahájením hnízdění vyčištěny a zároveň realizátoři umístili opravené budky a několik nových budek. Kvůli těžbě nebo efektivnější kontrole byly některé budky také přemístěny. V první dekádě května bylo sledováno celkem 411 budek, z toho 91,5 % (376) bylo obsazeno ptáky minimálně deseti druhů (lejsek bělokřký – 144, sýkora koňadra – 148, sýkora modřínka – 43, vrabec polní – 21, brhlík lesní – 6, šoupálcí (bez rozlišení druhu) – 2, špaček obecný – 4, sýkora uhelníček – 2, krutihlav obecný – 1 a červenka obecná – 2). Ve třech budkách bylo zjištěno hnízdění dvou druhů.

Projekt číslo: 151616

Realizátor: ZO ČSOP Krkonoše

Název projektu: Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků v lesích - VIII. etapa (2016)

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

Projekt byl realizován na lokalitě Hlinský vrch u Hostinného, porosty 461 C, D, E, obhospodařované LS Dvůr Králové n. L., LČR. V rámci projektu byla provedena kontrola 40 budek, které byly vyvěšeny v dřívějších letech. Budky byly při kontrole také vyčištěny a připraveny pro další využití v následné sezoně. U budek byl při kontrole zhodnocen jejich stav a zaznamenány údaje o jejich obsazenosti ptactvem nebo o využití jinými živočichy. V roce 2016 byla zaznamenána obsazenost 32 budek.

Projekt číslo: 151617

Realizátor: ZO 01/68 ČSOP Ochrana herpetofauny

Název projektu: Podpora výskytu *Zamenis longissimus*

Garant projektu: Petr Stýblo

Anotace:

V rámci projektu byla provedena péče o genofondovou plochu, tedy několikrát kosení vysoké trávni i křovinné vegetace, dále byly opět opraveny poškozené části oplocení a utěsněna mezera pod vstupními vraty. Vyhnívající hromady líhňového substrátu byly doplněny dřevní drtí, pilinami, vykoseným a vyřezaným materiálem. Kromě terénního managementu proběhla také osvětová a instruktážní činnost, zejména mezi nově se usazujícími chataři.

Pravidelnou údržbou tak byla zajištěna trvalá funkce podpůrných útvarů pro užovky stromové na přechodně chráněné genofondové ploše, kde mají hadi možnost k zimování, k páření a následně i ke kladení vajíček do teplých substrátů a zde vytvořené odchovy pak migračně osídlují okolní vhodná stanoviště.

Projekt číslo: 151618

Realizátor: Zamenis z. s.

Název projektu: Podpora reprodukce užovky stromové v Poohří

Garant projektu: Blanka Mikátová

Anotace:

Zpracovatelé projektu se zabývali praktickou ochranou užovky stromové (*Zamenis longissimus*). Významným opatřením, které může stabilitu populace posílit je nejen vytvoření líhnišť, stejně důležitá je i dlouhodobá péče o tato podpůrná stanoviště. Zvolené okruhy činností byly zaměřeny na údržbu líhnišť: oprava konstrukce líhniště a zajištění proti průniku predátorů, údržba okolí líhniště (kosení, odstraňování náletů) a doplnění substrátu pro zajištění tepelné funkce líhniště. Uskutečněná opatření jsou důležitá pro stabilizaci křehké populace ostrovního charakteru.

Projekt číslo: 151620

Realizátor: ZO ČSOP Břeclav

Název projektu: Servis kolekce 1760 budek pro zpěvné ptactvo v oboře Soutok

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu byla provedena základní péče o místní kolekci ptačích budek. Celkově bylo zkontrolováno a vyčištěno celkem 1771 budek. Z toho bylo obsazeno ptactvem celkem 1532 budek. V budkách byly zaznamenány následující druhy: sýkora koňadra, s. modřinka, s. babka, lejsek bělokrký, červenka obecná, špaček obecný, šoupálek dlouhoprstý, š. krátkoprstý, krutihlav obecný, rehek domácí, konipas bílý, brhlík lesní a vrabec polní. Mimo ptáků byl zaznamenán výskyt netopýrů, myšic, sršní, vos a mravenců. 37 budek bylo obnoveno, 13 opraveno, 78 natřeno a 23 budek bylo doplněno nově. Během kontrol bylo provedeno také kroužkování ptáků a kontrola ptáků, kteří již kroužkování byli. Bylo realizováno rovněž několik osvětových akcí, (ukázky návštěvám, natočena reportáž). Při realizaci projektu se získával materiál pro výzkum parazitů (klíšťat).

Projekt číslo: 151621

Realizátor: ZO ČSOP Polabí

Název projektu: Transfer obojživelníků za pomoci dočasných migračních bariér v obci Vrátno

Garant projektu: Jaromír Maštera

Anotace:

V rámci projektu proběhly záchranné transfery obojživelníků v lokalitě Vrátno. Transfery probíhaly v lokalitě podruhé. Přeneseno bylo celkem 668 jedinců jednoho druhu obojživelníka (ropucha obecná).

Projekt číslo: 151622

Realizátor: Mokřady - ochrana a management z. s.

Název projektu: Transfery obojživelníků u Svitáku 2016

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

V rámci projektu proběhly záchranné transfery obojživelníků u rybníka Sviták. Projekt zahrnoval instalaci zábran, vlastní záchranné transfery, odstranění zábran a uvedení lokality do původního stavu. Zábrany sloužící k ochraně putujících obojživelníků byly zhotoveny z fólie ukotvené pomocí dřevěných kolíků. Po cca 10-15 m byly do země zapuštěny padací pasti (kbelíky) sloužící k odchytu obojživelníků. Zábrany s pastmi byly instalovány na vnější okraj vnějšího silničního svahu v délce cca 200 m podél silnice u rybníka Sviták, cca 1 km od Milíčova. Kontroly sběrných nádob byly prováděny dvakrát až třikrát denně a odchycení jedinci ropuchy obecné, blatnice skvrnitě a dalších obojživelníků byli přenášeni přes komunikaci k rybníku, kde dochází k jejich rozmnožování. Po skončení tahu byly zábrany odstraněny. Při (v pořadí již pátých) záchranných transferech u rybníka Sviták bylo celkem v období 28. 3. až 7. 5. 2016 přeneseno 1743 obojživelníků. Z toho bylo 1316 ropuch obecných, 232 blatnic skvrnitých, 96 skokanů hnědých, 91 skokanů krátkonohých a 8 čolků obecných.

Projekt číslo: 151624

Realizátor: 36/02 ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory

Název projektu: Vybudování podlažky pod netopýry velké v gotickém kostele Povýšení
Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

Projekt byl rozsáhlejší než by odpovídal název projektu. Realizace tohoto projektu započala v kostele sv. Jiří v Krnsku (kolonie netopýra velkého *Myotis myotis*). Práce spočívaly v očištění prostoru od guána a rozprostření plachty (chrání dřevěné konstrukce krovu kostela před negativním dopadem guána). Hlavní část projektu byla ale realizována na půdě kostela v Bělé pod Bezdězem. Šlo zejména o úklid a vybudování části podlažky pod letní kolonií netopýrů velkých (*Myotis myotis*), která čítá zhruba 1000 samic. Pro usnadnění přístupu netopýrů na půdu bylo do dveří vyvrtáno několik kruhových otvorů. Cílem projektu bylo zabezpečit letní kolonii netopýrů a zároveň eliminovat škody (uchránit gotický krov od znečišťování netopýřím trusem a ochránění zvonu před potřísněním trusem).

Projekt číslo: 151625

Realizátor: ZO ČSOP Pacov

Název projektu: Vyvěšování a čištění budek 2016

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

Projekt byl realizován ve spolupráci s lesní správou LČR v Pelhřimově v revíru Pacov. Vyvěšování nových budek probíhalo v lokalitě Panský les. Čištění budek probíhalo v lokalitách Vejdymka, Dlouhé louky u obce Cetoraz, Hrobská Zahrádka, Oblajovice, Svidník, Těchobuz I. a Těchobuz II. V rámci projektu bylo vyvěšeno 100 nových budek, z toho bylo 90 ks sýkorníků a 10 ks šoupálkovníků. Umístění budek bylo zakresleno do porostní mapy. Dále bylo zkontrolováno 700 budek, které byly vyvěšeny během let 2009 až 2015 ve 100 kusových sériích. Obsazenost se pohybovala od 19 do 46 %.

Projekt číslo: 151626

Realizátor: 02/09 ZO ČSOP Vlašim

Název projektu: Zabezpečení tahových cest obojživelníků přes komunikace v jihovýchodní části Středních Čech

Garant projektu: Jaromír Maštera

Anotace:

V rámci projektu proběhly záchranné transfery obojživelníků na lokalitách Trhový Štěpánov, Šternov, Horka u Zruči, Kačina, Tehov, Propast, Hruškov a Mokrá Lhota, ve spolupráci ZO Vlašim s Hnutím DUHA – Místní skupinou Střední Čechy, Obecním úřadem Horka nad Sázavou a dalšími dobrovolníky. Transfery probíhaly na většině lokalit po třinácté. Celkem bylo u Trhového Štěpánova přeneseno 2219 jedinců tří druhů, u Šternova 1317 jedinců tří druhů, u Horky 1169 jedinců jednoho druhu, u Kačiny 1788 jedinců pěti druhů, u Tehova 433 jedinců dvou druhů, u Propasti 628 jedinců dvou druhů, u Hruškova 595 jedinců tří druhů a u Mokré Lhoty 1113 jedinců čtyř druhů obojživelníků.

Projekt číslo: 151627

Realizátor: ZO ČSOP Křižánky – Jičín

Název projektu: Záchranné přenosy obojživelníků na Jičínsku

Garant projektu: Jaromír Maštera

Anotace:

V rámci projektu proběhly záchranné transfery obojživelníků v lokalitě Slavhostice (v další tradiční lokalitě Vysoké Veselí byly zbudovány trvalé zábrany). Transfery probíhaly už po třinácté. Celkem bylo u Slavhostic přeneseno 8 873 jedinců osmi druhů obojživelníků. V okolí lokality byly v souvislosti s tímto projektem prověřeny další úseky, kde dochází střetu migrační trasy obojživelníků se silnicí. V lokalitě Lázně Bělohrad bylo zjištěno 250 přejetých ropuch obecných.

Projekt číslo: 151629

Realizátor: ZO ČSOP Armillaria

Název projektu: Mapování obojživelníků a opatření na vybraných lokalitách na Liberecku v roce 2016

Garant projektu: Jaromír Maštera

Anotace:

V rámci projektu proběhly záchranné transfery obojživelníků na lokalitách Vesec, Janovice v Podještědí a Bedřichov. Dočasné bariéry byly stavěny pouze v lokalitě Janovice, jinak šlo o ruční sběry bez instalace zábran. Celkem bylo u Vesce přeneseno 1294 jedinců dvou druhů, u Janovic v Podještědí 316 jedinců tří druhů a u Bedřichova 932 jedinců tří

druhů obojživelníků. Dále byl proveden průzkum obojživelníků a dalších živočichů na všech lokalitách, kde probíhají a v minulých letech probíhaly transfery.

Projekt číslo: 151633

Realizátor: ZO ČSOP Ochránce

Název projektu: Hnízdní ostrůvky pro rybáky

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

V rámci projektu byla uskutečněna instalace dvou hnízdních ostrůvků pro rybáka obecného na Kozmických loukách (k. ú. Kozmice, okres Opava). Ostrůvky byly vyrobeny svépomocí podle tzv. německého způsobu a ukotveny na největší vodní nádrži v polovině dubna 2016. Přestože byl opakovaně pozorován tok a odpočinek rybáků (i jiných druhů ptáků), hnízdění nebylo dosud zaznamenáno.

Projekt číslo: 151635

Realizátor: ZO ČSOP Neurazy

Název projektu: Podpora hnízdních možností ptáků v lese Kakov

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

Projekt byl realizován v lese Kakov na území PP Plánický hřeben ve čtverci síťového mapování č. 6547. V rámci projektu bylo zkontrolováno a vyčištěno celkem 250 budek. Z toho 20 budek bylo opraveno. Vytvořené budky byly v roce 2016 ve 132 případech využité ptactvem a ve 44 případech jinými živočichy. Zajímavým zjištěním byl nález mrtvé žáby v jedné budce. Kromě budek proběhla kontrola a evidence 13 doupných stromů.

Projekt číslo: 151636

Realizátor: Pobočka České společnosti ornitologické na Vysočině

Název projektu: Ochrana hnízd motáka lužního na Vysočině 2016

Garant projektu: Daniel Křenek

Anotace:

Projekt se zabýval ochranou hnízd motáka lužního, v kraji Vysočina. Na tomto území bylo zjištěno 76 párů, z toho bylo 49 hnízd dohledaných a u šesti hnízd byla provedena ochrana. Závěrečná zpráva je po formální i obsahové stránce dobře zpracována a projekt splnil zadané cíle. Projekt velmi významně přispěl k poznání a ochraně tohoto vzácného druhu.

5.

Projekty zaměřené na činnost

„Příprava sadbového materiálu, výsadby a péče o ohrožené druhy dřevin, včetně krajových odrůd ovocných dřevin, tvorba regionálních lučních směsí“

Projekty realizované v roce 2016:

Projekt číslo: 161601

Realizátor: 7. ZO ČSOP - jih, ZO 14/07

Název projektu: Genofondová plocha starých odrůd z vojenského újezdu Boletice

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval péčí o genofondovou plochu Prostřední Svince, kde je postupně soustřeďován sortiment odrůd zachycených během mapovacích akcí ve vojenském újezdu Boletice.

Projekt číslo: 161602

Realizátor: ZO ČSOP Levrekův ostrov

Název projektu: Genofondový sad ovocných dřevin Nížkého Jeseníku v Razové – inventarizace, péče a dosadba

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

V rámci projektu byla provedena péče o genofondovou plochu ovocných dřevin v Razové (založeno v roce 2013,- dosadba prázdných pozic v genofondové ploše, zavedení evidence dle metodiky ČSOP pro inventarizaci genofondových ploch, zavedení plochy a jejích pozic do databáze ČSOP. Genofondová plocha je zaměřena na záchranu starých a krajových odrůd Nížkého Jeseníku a navazuje na dřívější i současné mapovací projekty. Celkem bylo dosazeno na 3 pozicích 2 odrůdy slivoně Kirkeho a Oulinská a 1 odrůda jabloně Vínovka). K zavedení do databáze bylo připraveno 73 pozic a údaje o nové genofondové ploše.

Projekt číslo: 161603

Realizátor: ZO ČSOP Levrekův ostrov

Název projektu: Genofondový sad ovocných dřevin Hlučínska ve Vřesině – inventarizace, péče a dosadba v roce 2016

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

V rámci projektu byla provedena péče o genofondovou plochu ovocných dřevin ve Vřesině, dosadba prázdných pozic, zavedení evidence dle metodiky ČSOP pro inventarizaci genofondových ploch, zavedení plochy a jejích pozic do databáze ČSOP. Celkem bylo zavedeno 20 nových pozic.

Projekt číslo: 161604

Realizátor: ZO ČSOP 32/10 Meles

Název projektu: Klonový archiv - semenný sad tisů červeného v Lužických horách

Garant projektu: Karel Kříž

Anotace:

Klonový archiv byl založen z řízkovanců odebraných na lokalitách v Lužických horách. Při podzimní inventuře bylo evidováno 1000 ks sazenic z 80 jedinců tisů červeného v Lužických horách. Od loňské podzimní inventury je úhyn minimální. Sazenice jsou dle velikosti v 1,0 -5l kontejnerech. V červnu bylo převzato 759 ks zakořeněných řízkovanců z Výzkumného ústavu krajiny a okrasného zahradnictví, Průhonice. Jedná se o řízkovance ze dvou nově zaevidovaných tisíců v roce 2015 a 15ti již dříve neúspěšně řízkovaných jedinců. Řízkovance byly přehrnkovány ze sadbovačů do 0,5 l kontejnerů. Počátkem listopadu bylo 69 ks výsadby schopných sazenic z 23 jedinců vysazeno do sadu dle metodiky a schématu zpracovaných Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti. Pro rychlou a jasnou identifikaci se všichni jedinci v sadu označili kovovými štítky s vyraženým kódem. Spolu s loňskou výsadbou je tedy v současnosti v semenném sadu zastoupeno 49 jedinců ve třech opakováních. Semenný sad byl letos 4x sečen. Loni vysazené sazenice řízkovanců rostou dobře a nedošlo k žádnému úhynu, vylepšen byl tak pouze 1 ks poškozený při sečení. Přes tento počáteční úspěch je pěstován dostatečný počet tzv. záložních sazenic pro možnost vylepšení. Zároveň byla dovršena administrace a pověřená osoba (ÚHÚL) v dubnu zaregistrovala dokumentaci k tomuto sadu, aby mohl být uznán jako zdroj kvalifikovaného reprodukčního materiálu.

Projekt číslo: 161605

Realizátor: ZO ČSOP Levrekův ostrov

Název projektu: Genofondový sad ovocných dřevin ve Lhotce u Litultovic – výsadba třešní a inventarizace

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

V rámci projektu proběhlo založení nové genofondové plochy ovocných dřevin ve Lhotce u Litultovic, vytyčení pozic v genofondové ploše a dosadba některých prázdných pozic, zavedení evidence dle metodiky ČSOP pro inventarizaci genofondových ploch, zavedení plochy a jejích pozic do databáze ČSOP. Genofondová plocha vznikla asanací dlouhodobě neudržovaného sadu. Z původních výsadeb je perspektivní pravděpodobně jediný strom. Celkem bylo dosazeno na 31 pozicích odrůdy třešní a višni. Plocha je plánována především pro uchování těchto dvou druhů a jejich

kříženců. K zavedení do databáze bylo připraveno 42 pozic a údaje o nové genofondové ploše. Plocha má potenciál dalšího rozšíření.

Projekt číslo: 161606

Realizátor: ZO ČSOP Orlice

Název projektu: Krajské odrůdy ovocných dřevin v Podorlickém skanzenu v Krňovicích 2016

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval péčí o genofondovou plochu, která je součástí Podorlického skanzenu. Zde je postupně budován komplex nových výsad, který doplňuje stavby lidové architektury. Genofondová plocha je volně přístupná veřejnosti a je aktivně propagována pomocí akcí pro širokou veřejnost v přílehlém skanzenu. Péče zahrnovala běžné, ale nezbytné operace při řezu stromů, zálivce mladých výsad a ochraně stromů proti škodlivým činitelům.

Projekt číslo: 161607

Realizátor: Sagittaria – Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy

Název projektu: Kultivace ohrožených dřevin ze zájmových lokalit pozemkového spolku Sagittaria

Garant projektu: Karel Kříž

Anotace:

Cílem projektu bylo zajistit dostatečné množství nakultivovaného materiálu pro následné výsadby jalovce obecného, jabloně lesní a jeřábu břeku. V rámci kultivace jalovce obecného byly provedeny následující práce: Na jaře byly starší kultivované rostliny přesazeny do větších květináčů. Dále byly během vegetační sezóny několikrát odpleveleny květináče starších rostlin kultivovaných Sagittarií v minulých letech, vyřazeny odumřelé rostliny a pravidelně zavlažovány. Během května 2016 byly z lokalit Strabišov – Oulehla a Mokřina u Norberčan odebrány řízky ze všech žijících jedinců jalovce obecného. Tyto řízky byly v rámci kultivací zasazeny do květináčků se substrátem o velikosti 10x10 cm a umístěny v rámci kultivačního zázemí Sagittarie na zahradě Ekocentra na stinné místo a pravidelně zalévány. Celkem bylo zasazeno 170 řízků, z toho 50 ks jich pocházelo z lokality Mokřina u Norberčan a 120 ks jich pocházelo z lokality Strabišov – Oulehla. Část řízkovanců se neuchytila a zaschla. Celkem je k dispozici cca 100 kusů letošních řízkovanců a 80 sazenic vypěstovaných v předchozích letech. Dále byly z lokality Strabišov Oulehla posbírány dozralá semena jalovců. Jalovce na lokalitě Mokřina u Norberčan nebyli plodné. Posbíraná semena byla stratifikována a následně vyseta do truhlíku se substrátem a umístěna do kultivačního skleníku Sagittarie. V rámci kultivace jabloní lesních byly provedeny následující aktivity: Během vegetační sezóny byly kontejnery s jabloněmi průběžně zbavovány plevelů a pravidelně zavlažovány. Část malých rostlin byla napadena plísní a padlím a uhynula. Proto byly sazenice ošetřeny postřikem proti padlí pro zamezení dalších úhyňů rostlin. Na podzim byl proveden sběr malviček z plodících jabloní lesních z CHKO Litovelské Pomoraví (jabloně na Doubravě), z Kolečka a Chrbovského lesa. Část malvic již byla vyloupána a vyseta do výsevních misek a uložena ke chladové stratifikaci do lednic. Celkem bylo nasbíráno cca 20 litrů malvic jabloní. Celkem je na konci roku 2016 k dispozici cca 400 sazenic jabloní lesních. V rámci kultivace jeřábu břeku byly provedeny následující aktivity: Během vegetační sezóny byly opakovaně odpleveleny kontejnery se sazenicemi jeřábu břeku rozpěstovanými v předcházejících letech. Celkem bylo v roce 2016 pěstováno 220 sazenic. Na podzim byly sesbírány malvice jeřábu v celkovém množství 0,3 litrů. Z těchto malvic byly vyloupány jednotlivá semena a vyseta do substrátu v klíčoví misce. Misky byly uloženy do chladové stratifikace do lednice a k další kultivaci.

Projekt číslo: 161608

Realizátor: Denemark z. s.

Název projektu: Výsadba genofondového sadu švestek v Kutné Hoře

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval založením nové genofondové plochy v Kutné hoře. Sortiment je zaměřen na záchranu a uchování odrůd slivoní a jedná se tak o jednu z prvních ploch v rámci odborného programu ČSOP zaměřenou na tento ovocný druh. Celkem bylo vytvořeno 20 pozic v klimaticky velmi příznivé oblasti. Umístění genofondové plochy vytváří dobré předpoklady pro práci s veřejností k další propagaci záchranu starých odrůd.

Projekt číslo: 161609

Realizátor: EC Meluzína RCAB

Název projektu: Péče pozemkového spolku Meluzína o genofondový sad na Chotobuzi v Průhonicích
Garant projektu: Karel Kříž

Anotace:

Dobrovolná dohoda v této lokalitě pokrývá pozemky o rozloze cca 1 – 1.5ha v katastrálním území Průhonice, kde se nachází sbírka odrůd ovocných dřevin založená v roce 1941 formou zalučněných kmenných výsad. Na ploše je k dispozici mnoho desítek odrůd, z nichž některé nejsou zatím zachyceny v žádné jiné genofondové ploše programu ČSOP pro záchranu krajových odrůd. Cílem aktivit pozemkového spolku na této lokalitě je prodloužit životnost stromů a zároveň pomoci s obnovou sbírky – náhradou za stromy, které byly v minulosti vykáceny. Na lokalitě je 200 pozic pro stromy. V rámci projektu bylo ošetřeno dalších 20, které byly vybrány ve spolupráci se správcem plochy – zástupcem vlastníka. Zároveň bylo ošetřeno zvlčení na stromech ošetřených v roce 2013 až 2015. Statické zabezpečení stromů není pouze otázkou prodloužení životnosti stromů ale zároveň i základní podmínkou pro možné zpřístupnění plochy pro veřejnost. V rámci projektu proběhly také dvě další návštěvy s cílem zjistit plodnost stromů a jejich celkovou vitalitu. Tyto návštěvy potvrdily smysluplnost práce na této lokalitě. V listopadu provedl správce sbírky označení stromů čísly pozic genofondové sbírky.

Projekt číslo: 161612

Realizátor: Sagittaria – Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy
Název projektu: Tvorba regionální semenné směsi
Garant projektu: Petr Karlík

Anotace:

Projekt byl pokračováním činností podpořených i v minulých letech. Cílem projektu byla údržba stávající plochy matečnic a její další rozšíření, včetně produkce osiva pro využití na lokalitách, které měla podávající organizace v péči.

Projekt číslo: 161613

Realizátor: 02/09 ZO ČSOP Vlašim
Název projektu: Údržba sadu krajových odrůd ovocných dřevin
Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval údržbou genofondové plochy v lokalitě Jetřichovice, proběhly všechny plánované práce na řezu stromů a jejich zabezpečení proti okusu zvěří a ovcemi, které vypásají lokalitu. Plocha má již zavedenou evidenci. Součástí projektu byla kontrola pozic genofondové plochy a aktualizace evidence stavu odrůd na jednotlivých pozicích. Projekt navazoval na další aktivity organizace. Konkrétně se jednalo o projekt oborového setkání a dále projekt mapování odrůd na Benešovsku. Pro oborové setkání poskytla plocha pomologické vzorky. Na mapování navazuje záchrannými přenosy odrůd z volné krajiny.

Projekt číslo: 161614

Realizátor: 02/09 ZO ČSOP Vlašim
Název projektu: Záchrana genofondu tisu červeného v Lužických horách
Garant projektu: Karel Kříž

Anotace:

Realizací tohoto projektu pokračovala ZO v dlouhodobé činnosti s touto ohroženou dřevinou. V letošním roce byly provedeny následující činnosti. Vyzvednutí semenáčků na lokalitě Horní Sedlo – 180 ks. Kosení buřeně dvakrát cca 0,50 ha – Kropach - plochy průmětu korun, jedenkrát cca 0,10 ha na lokalitě Horní Sedlo a cca 0,10 ha na lokalitě Dolní Sedlo (pomístně v oplocenkách). Příprava půdy pro přirozené zmlazení na ploše cca 0,75 ha – Kropach, Jezevčí tis, Horní Sedlo, Dolní Sedlo. Individuální ochrana přirozeného zmlazení na lokalitě Horní Sedlo – 26 ks oplůtků (parametry viz výsadba). Oplocení přirozeného zmlazení na lokalitě Jezevčí tis lesnickou oplocenkou délky 50m, výšky 2m. Průběžná kontrola výsadby z let 2001 - 2015 a jejich ochrany proti zvěři – drátěných oplůtků. Výsadby neodrostlé buřeni byly 1 – 2x ožnuty. Zvýšení 145 ks drátěných oplůtků na výšku 225cm z původních 150 cm na lokalitách se zvýšeným tlakem jelení zvěře (Malý Buk, Smrčnick vrchol, Břidličník u trati, Pod skalou, Břidličník severovýchod, Tetřeví vrch, Bahničky, Mezinárodní). Zde již některé tisy přerůstaly stávající oplůtky a byly poškozovány okusem. V těchto porostech byl také vylepšen úhyn - 8 ks. Výsadba 15 ks v porostu 367 A16/5 na LHC Česká Lípa včetně instalace individuální ochrany- svařované pletivo s ukotvením na 2 kůly, průměr oplůtku 50-70cm, výška 150 cm.

Projekt číslo: 161615

Realizátor: Okrašlovací spolek pro Mšeno a okolí (OSM)

Název projektu: Záchrana tradičních místních odrůd třešní na Mšensku a Kokořínsku

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval založením školky pro neziskovou reintrodukcí místních odrůd do krajiny. V roce 2016 byly v rámci projektu množeny odrůdy: Jánovka mšenská, Perla z Bezdězu, Mšenská žlutka. Deklarovaná produkce se pohybuje mezi 100-200 sazenicemi třešní ročně přičemž v roce 2016 bylo vysazeno 50 roubovanců z předchozích let. Projekt velmi vhodně řeší výsadbu do alejí v krajině tradičního pěstování třešní za pomoci veřejnosti a za účasti místních obcí, které výsadby podporují i finančně.

Projekt číslo: 161616

Realizátor: ZO ČSOP Nasavrky

Název projektu: Výsadba ohrožených dřevin v lesních porostech v revíru Slatiňany

Garant projektu: Karel Kříž

Anotace:

Projekt výsadeb ohrožených druhů dřevin, konkrétně jilmu habrolistého, jilmu vazu, jeřábu břeku a tisů červeného byl realizován v lesních porostech, které obhospodařují LČR. Ve většině případů se jednalo o doplnění stávajících kultur dubu, lípy, buku a borovice, převážně se sázelo na okrajích těchto ploch. Výsadba dřevin proběhla jamkovou sadbou o velikosti jamek 25 x 25 cm s dostatečně prokopenou hloubkou jamky pro použitý obalovaný sadební materiál BOWMONT 1600. U větších odrostků byl použit kotvící kolík. Výsadby, které nebyly realizovány do stávajících oplocenek - jednalo se o jeřáb břek - byly ochráněny proti okusu a vytloukání ochrannou plastovou sítí Polynet s kotvícím kulem. Celkem bylo vysazeno 226 ks odrostků jilmu habrolistého, 174 ks odrostků jilmu vazu, 60 ks odrostků jeřábu břeku a 50 ks sazenic tisů červeného. Výška odrostků se pohybovala od 80 do 180 cm.

Projekt číslo: 161618

Realizátor: Modron, občanské sdružení

Název projektu: Biotopový sad pod Hradištským vrchem – výsadba odolných starých a krajových ovocných stromů

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Projekt se zabýval založením nového sadu ve výše uvedené lokalitě v nadmořské výšce cca 680m. Celkem bylo vysazeno 15 stromků. Výsadba proběhla v souladu s podaným projektem. Dle platné metodiky je uveden sortiment vysazených odrůd. Sortiment výsadby respektuje připomínku, aby byly použity odrůdy vhodné do vyšších poloh. Nadmořská výška lokality je již taková, že nabádá k opatrnější volbě odrůd.

Projekt číslo: 161619

Realizátor: 7. ZO ČSOP - jih, ZO 14/07

Název projektu: Genofundová plocha Velešín na pozemku s právem hospodařit LČR

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

V rámci projektu byla řešena péče o genofundovou plochu ovocných dřevin ve Velešíně. Genofundová plocha vznikla rekonstrukcí již existujícího sadu opuštěného a dlouhodobě zanedbaného. Aktuálně je genofundová plocha přístupná veřejnosti, je vybavena informačními tabulemi a budkami pro ptactvo. V roce 2016 nenastaly žádné změny v obsazení pozic genofundové plochy.

6. Projekty zaměřené na činnost „Seznamování veřejnosti s druhovou rozmanitostí a s možnostmi její ochrany a podpory“

Projekty realizované v roce 2016:

Projekt číslo: 171601

Realizátor: ZO ČSOP Alcedo

Název projektu: III. Mezinárodní seminář „Ledňáček říční (*Alcedo atthis*), jeho ochrana a výzkum“.

Garant projektu: Jaroslav Koleček

Anotace:

Uspořádání III. mezinárodního semináře věnovaného problematice ochrany a výzkumu ledňáčka říčního. Seminář proběhl 1. října 2016 v prostorách Spolkového domu ve Vlašimi. Cílem semináře bylo zejména shrnutí poznatků o ledňáčku říčním za osmileté období od druhého semináře a prohloubení možností spolupráce v ochraně a výzkumu. Semináře se zúčastnilo 20 osob – zástupci ZO ČSOP, kroužkovatelé, členové České a slovenské etologické společnosti, České společnosti ornitologické, Českého rybářského svazu, pracovníci Ústavu pro životní prostředí Přírodovědecké fakulty UK v Praze, Přírodovědecké fakulty UK v Bratislavě, studenti VŠ a veřejnost. Účastníci obdrželi obsáhlé informační a propagační materiály. Celkem 17 příspěvků 9 účastníků přiblížilo současnou problematiku biologie a životních podmínek ledňáčka říčního ve střední části Čech, na jižní Moravě, v prostředí střední dunajské delty na jižním Slovensku a také v extravilánu hlavního města Prahy. Přednášky byly doplněny fotografiemi J. Haladyho a videi O. Mikulicy a Z. Vlacha. Závěrečným výstupem semináře bylo usnesení o další spolupráci při výzkumu, ochraně a popularizaci druhu. Přednesené příspěvky budou zveřejněny v následujícím roce ve sborníku.

Projekt číslo: 171602

Realizátor: 36/02 ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory

Název projektu: Celostátní koordinace a pořádání 3 Mezinárodních nocí pro netopýry

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

V rámci projektu probíhala komunikace s pořadateli, zejména prostřednictvím e-mailu, ale také přes mobilní telefon (ve spolupráci s ČESON). Na závěr se sbírala data o návštěvnosti jednotlivých IBN a další údaje (mediální pokrytí) Nahlášeno dopředu bylo celkem 43 akcí, proběhlo 56. Celková účast je 4.795 návštěvníků, z čehož zhruba 47% byly děti, tedy 2.250 V rámci koordinace byly pořadatelům poskytnuty plakáty od Eurobats a pamětní vstupenky. Součástí projektu bylo také uspořádání 3 IBN na Liberecku. Na návštěvníky čekala přednáška o netopýrech, nabídka propagačních materiálů a ukázky hendikepovaných netopýrů s odchýtem a předváděním práce chiropterologů v terénu na právě chycených netopýrech.

Projekt číslo: 171605

Realizátor: ZO ČSOP Pozemkový spolek Hády

Název projektu: Exkurze pro veřejnost po Hádech a akce „Setkání s přírodou“

Garant projektu: Květa Morávková

Anotace:

Úkolem projektu byla příprava realizace exkurzí na Hádech (22. 5.2016) a dále akce Setkání se včelami (19. 6.2016). Při exkurzích zájemce z řad široké veřejnosti erudovaní lektoři zdarma provázeli po zajímavostech přírodovědně velmi cenné lokality Hády. Návštěvníci se tak seznámili s hodnotami tohoto území na samém kraji Brna, dozvěděli se o

historii vzniku a možném ohrožení zdejších stepních biotopů, způsobech rekultivace lomů atd. I díky doprovodnému programu s křtem lamičky v Lamacentru Hády se exkurzí zúčastnila opravdu široká veřejnost se zastoupením všech generací. V rámci červnové akce Setkání s přírodou se návštěvníci seznámili s životem včel, jejich významem, chovem, riziky i možnostmi jejich podpory. Zejména děti se ochotně zapojily do aktivit na připravených stanovištích. Exkurzi se na jaře zúčastnilo asi 70 zájemců z řad veřejnosti a na celodenní akci Setkání se včelami přišlo přes 200 návštěvníků.

Projekt číslo: 171607

Realizátor: ZO ČSOP 23/08 Kladská

Název projektu: Vzdělávání a osvěta veřejnosti nejen na Mariánskolázeňsku

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

Projekt navázal na tradiční akce pro veřejnost, které ZO ČSOP Kladská pořádala v Karlovarském kraji již desátým rokem, ve spolupráci s Městským muzeem v Mariánských Lázních, Správou CHKO Slavkovský les a krajským střediskem AOPK Karlovy Vary, Muzeem Cheb, Muzeem Karlovy Vary, Českou společností pro ochranu netopýrů a Českou společností ornitologickou. V roce 2016 se uskutečnilo 18 odborných vycházek do přírody a 3 semináře a další akce zaměřené na propagaci ochrany přírody s doprovodným programem jako je Netopýří noc nebo Vítání ptačího zpěvu. Letos se exkurzi a přednášek účastnilo celkem 858 návštěvníků, mezi nejpobulárnější patřily akce nabízející program pro děti. Jarní setkání příznivců Slavkovského lesa letos seznámilo účastníky s výsledky mapování plšika lískového a vtípnou formou také se způsoby výzkumu v entomologii.

Projekt číslo: 171608

Realizátor: Sdružení Mladých ochránců přírody

Název projektu: Zajištění odborného programu na téma biokoridory a bariery v rámci pětidenního letního soustředění pro středoškoly

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu bylo uspořádáno pětidenní soustředění pro středoškoly v termínu 15.-19. 8. 2016 ve vzdělávacím středisku Chaloupky, o.p.s. v Kněžicích. V rámci soustředění se studenti učili rozpoznávat zdravou strukturu krajiny, chápat souvislosti v ekosystémech, potřebu migrace a propojení jednotlivých ekosystémů. Nechyběly odborné přednášky na téma doprava versus migrace, řešili se bariéry v krajině (větrné elektrárny, dráty vysokého napětí, jezy), ale ukazovali se i případy, kdy se koridor stává pastí, nebo naopak bariéra záchranou. Během soustředění se účastníci zabývali badatelským pojetím výzkumu, mapováním a využitím GPS a dalším praktickým dovednostem. Nechyběly týmové hry nebo pomoc s managementem ochrany přírody.

Projekt číslo: 171611

Realizátor: 02/09 ZO ČSOP Vlašim

Název projektu: Oborové setkání k problematice starých krajových odrůd ovocných dřevin

Garant projektu: Martin Lípa

Anotace:

Oborové setkání bylo připraveno především pro východní část České republiky, ale bylo otevřeno i pro účastníky z jiných oblastí. Hlavní náplní oborového setkání bylo určování odrůd zaměřené vzhledem k termínu hlavně na podzimní odrůdy. Pro determinaci odrůd byla zajištěna kvalitní pomologická komise z velmi zkušených praktiků. Mapovatelé z projektů programu Ochrana biodiversity zde měli dobrou příležitost pro určení dovezených vzorků. V rámci oborového setkání se také povedlo několik mapových nálezů popsat a fotograficky dokumentovat. Soustředěné ovocné vzorky byly dále použity k výstavám pro širokou veřejnost. Výstava byla také doplněna vzorky ze stromů nalezených v rámci mapovacích projektů v minulých letech a z vlastní genofondové plochy v Jetřichovicích.

Projekt číslo: 171612

Realizátor: 02/09 ZO ČSOP Vlašim

Název projektu: Uspořádání XIX. semináře pro odonatologů

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu byl uspořádán 19. celostátní seminář odonatologů ve dnech 21. – 22. 7. 2016 v Brdech. Semináře se zúčastnilo 16 odonatologů a ochránců přírody z mnoha regionů České republiky, včetně odonatologů z Německa a

Slovenska. V rámci semináře proběhly také terénní exkurze na mokřadní lokality bývalého vojenského prostoru Brdy, z odonatologického pohledu na téměř neprozkoumané území. Pozornost byla věnována zejména následujícím biotopům: rašeliniště na bývalých dopadových plochách, tůň na tankodromech, pískovny, lesní potoky s přirozeným korytem, přírodě blízké rybníky. Data byla uložena do Nálezové databáze ochrany přírody (<http://ndop.nature.cz/>). Kromě ekologicko-faunistických průzkumů byly uskutečněny přednášky, debaty a výměna zkušeností mezi účastníky. Diskutován a konkretizován byl zejména další postup průzkumů vážek v ČR, aktuální trendy odonatocenóz střední Evropy (oscilace početností některých ohrožených druhů vážek – *Coenagrion ornatum*, *Sympetrum flaveolum*, atd.), informace o připravovaném novém Červeném seznamu bezobratlých i další literatuře.

Projekt číslo: 171614

Realizátor: ZO ČSOP Nyctalus

Název projektu: Osvětové akce o netopýrech s exkurzí do podzemí v Českém krasu

Garant projektu: Mojmír Vlašín

Anotace:

V rámci projektu byly realizovány tři celodenní akce s celkovou účastí 616 osob.

1. 5. 2016 Otvírání Chlumu – osvětová akce v lomu na Chlumu spojená se závody v technickém lezení Chlumochod. Exkurze pro speleology, exkurze pro veřejnost. Stánek s netopýry, informačními materiály a netopýří poradnou. Každé 2 hodiny přednáška s prezentací hendikepovaných netopýřů.

28. 5. 2016 Den parků, stanoviště s netopýry. Turistický pochod pořádaný AOPK ČR, letošní stanoviště s netopýry bylo umístěno v lomu na Chlumu. Opakované přednášky s ukázkou péče o trvalé hendikepy, exkurze po povrchu a do Vojenské a Cvičné štoly, výstava na provázku o netopýrech a o ochraně netopýřů v podzemí.

20. 8. 2016 Mezinárodní netopýří noc na Chlumu. Akce probíhala současně se Dnem otevřených dveří v Srbských jeskyních, osvětový stánek s netopýry, informačními a propagačními materiály, netopýří poradna ZO ČSOP Nyctalus.

Projekt číslo: 171615

Realizátor: ZO ČSOP VERONICA

Název projektu: Mapování raků v regionu Bojkovska

Garant projektu: Ivan Horčíčko

Anotace:

Cílem projektu bylo zmapování přítomnosti raků v toku Kotelač a jeho přítoků, dále zaškolení pracovníků ZO ČSOP a vzdělávací exkurze. V úvodu byli nejprve zaškoleni pracovníci v monitorování raků a v jejich ochraně. Pro mapování bylo využito vizuální pozorování, noční pozorování pomocí silného světla a pomocí speciálního koše. Kontrolován byl také zdravotní stav jedinců, byl prokázán výskyt zdravé populace raka říčního. Pro propagaci tohoto kriticky ohroženého druhu byly pro veřejnost a členy ČSOP provedeny denní i noční exkurze.

7.

Projekty zaměřené na činnost „Neadresná propagace ochrany druhu, skupiny druhů či biotopu pomocí informování široké veřejnosti o ohrožení a o možnostech aktivní ochrany“

Projekty realizované v roce 2016:

Projekt číslo: 181602

Realizátor: ZO ČSOP Radhošť

Název projektu: Medvědí rok

Garant projektu: Barbora Telnarová

Anotace:

Předmětem projektu byla tvorba plakátu o životě medvěda hnědého v průběhu celého roku. Plakát je velmi kvalitně zpracován jak po textové tak grafické stránce. Plakát je tvořen souborem akvarelů od předního malíře a znalce šelem Ludvíka Kunce, které dokumentují život medvěda ve všech ročních obdobích. Akvarely jsou doplněny stručným textem, co medvěd dělá v jednotlivých měsících v roce. Text je vyvážený a dostatečně informativní. Plakát je vizuálně lákavý, což je podstatné hlavně u laické veřejnosti.

Projekt číslo: 181605

Realizátor: Sdružení Mladých ochránců přírody

Název projektu: Vydání série magnetek s našimi méně známými keři

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu se podařilo vydat sérii magnetů s obrázky méně známých druhů keřů. Na každém magnetu je název dřeviny, její list, květ a plod a logo ČSOP. Magnety o velikosti 5 x 5 cm jsou vyrobeny ze dřeva a jejich grafiku i vyhotovení zajistila firma Lesní svět, jenž již řadu let vyrábí dřevěné pomůcky sloužící k EVVO. S podrobnějším popisem jednotlivých druhů pak přichází webová stránka na adrese <http://samolepky.mopici.cz>, která rozšiřuje informace o druzích a nabízí další možnosti pro vzdělávání.

Projekt číslo: 181608

Realizátor: Sdružení Mladých ochránců přírody

Název projektu: Vydání série samolepek s ubývajícími ptáky

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu se podařilo vydat sérii samolepek s obrázky ilustrátorky Šárky Škorpíkové, s ubývajícími druhy ptáků. Krom kreseb ptáků a jejich českého i vědeckého názvu je na samolepkách uveden krátký text o daném druhu, týkající se např. rozšíření, stupně ohrožení, důvodu ohrožení, vazby na konkrétní prostředí apod. S podrobnějším popisem pak přichází webová stránka na adrese <http://samolepky.mopici.cz>, která rozšiřuje informace o druzích a nabízí další možnosti pro vzdělávání. Odkaz na ni je uveden na každém archu.

Projekt číslo: 181611

Realizátor: Lunaria z.s.

Název projektu: Ochráňujme aleje

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

Projekt navázal na osvětové aktivity z předchozí doby. V roce 2016 byla uspořádána osvětová i pietní akce "Rozloučení s Kočárovou alejí" s doprovodným programem – s povídáním o alejích, koncertem, tancem a s představením "Muž, který sázel stromy" a v neposlední řadě i s putovní výstavou o alejích.

Projekt číslo: 181613

Realizátor: ZO ČSOP VERONICA

Název projektu: Propagace výstupů programu ČSOP „Ochrana biodiverzity“ prostřednictvím časopisu Veronica

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu bylo připraveno a vydáno třetí číslo časopisu Veronica v ročníku 2016. Hlavním tématem tohoto čísla byl „Les“, garant doc. Ing. Petr Čermák, Ph.D., člen redakční rady. Ochrana biodiverzity byla pak prezentována ve vybraných článcích i v ostatních číslech ročníku 2016. Časopis vyšel v nákladu 1000 kusů, z nichž cca 700 obdrželi pravidelní předplatitelé, 200 kusů knihovny, autoři, členové redakční rady a další blízcí spolupracovníci, 70 kusů bylo předáno ÚVR ČSOP.

Projekt číslo: 181614

Realizátor: EC Meluzína RCAB

Název projektu: Výběrová databáze genofondových ploch

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu byl vyřešen software pro strukturu databáze, uložení dat, uživatelské prostředí a napojení na stránky ČSOP, editační software pro vzdálenou editaci odrůd a jejich nové zařazování. Databáze je zdarma přístupná odborné i široké veřejnosti v prostředí internetu. Internetová výběrová databáze byla vytvořena zásadní revizí a doplněním databáze přístupné na odkazu: <http://www.plantsdata.com/ovoce.aspx>

Projekt číslo: 181618

Realizátor: 02/09 ZO ČSOP Vlašim

Název projektu: Příprava publikace Mnohonožky České republiky

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu ZO ČSOP Vlašim připravila do tisku popularizační publikaci Mnohonožky České republiky. Text, ilustrace a kresby připravili přední odborníci na tuto skupinu: Pavel Kocourek, Karel Tajovský a Petr Dolejš. Publikace je určena pro základní organizace ČSOP, pracovníkům v ochraně přírody, entomologům, pedagogům i zainteresované široké veřejnosti. Publikaci graficky zpracoval Viktor Puci, autor graficky vydařených publikací jako Vážky ČR. Rozsah publikace připravené pro tisk je 230 stran celobarevných, přes 400 kreseb, přes 160 fotografií.

Projekt číslo: 181619

Realizátor: ZO ČSOP Nyctalus

Název projektu: Záložky s netopýry

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu byly vyrobeny záložky. Na přední straně je obrázek netopýra se stručnou charakteristikou zobrazeného druhu, český a latinský název netopýra. Na zadní straně návod, jak postupovat při nález netopýra, kontakt na SOS netopýří linku, webové stránky, text o programu Ochrana biodiverzity s logy. Bylo vytisknuto 12 druhů záložek, celkem 18000 záložek velikosti 60 x 200 mm, oboustranných plnobarevných. 500 ks od každého druhu bylo předáno k další distribuci na ČSOP.

Projekt číslo: 181624

Realizátor: ZO ČSOP Šumava

Název projektu: Uspořádání odborných exkurzí pro veřejnost v NP Šumava.

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu byly uspořádány 2 přírodovědně zaměřené exkurze pro účastníky celorepublikového setkání Členů a přátel ČSOP, které proběhlo ve dnech 2. až 4. 9. 2016 u rybníku Olšina. První exkurze byla zaměřena na horské smrčiny v oblasti Plechého a Trojmezí (průvodcem byl Ing. Miroslav Černý ze Správy NP Šumava), druhá exkurze byla zaměřena na poznávání Vojenského újezdu Boletice. (Průvodcem byl Ing. Jiří Flíček, zaměstnanec Vojenských lesů a statků ČR, s. p.) Účast na exkurzích byla cca 45 a 45 osob.

8.

Garantské koordinační projekty

Projekty realizované v roce 2016:

Projekt číslo: 191601

Realizátor: Martin Lípa

Název projektu: Rozvoj odborného programu v roce 2016

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu proběhlo proškolení odpovědných řešitelů projektů zaměřených na mapování starých ovocných stromů a dále projektů pro péči o stávající genofondové plochy v rámci výběrového řízení Ochrana biodiversity. Setkání bylo zároveň využito ke zpětné informaci o potřebách řešitelských organizací a společnému plánování dalšího postupu. Účastníkům školení byla též představena internetová databáze odrůd a dále dva nově publikované Standardy AOPK SPPK C02 003 a SPPK C02 005.

Dále proběhl seminář k mapování a určování raných odrůd třešní, seminář k mapování a určování pozdních odrůd třešní, seminář k mapování a určování letních odrůd ovoce. Provedlo se také skenování publikací pro studijní účely. V roce 2016 se díky realizaci projektu Oživení starých odrůd a díky podpoře z Národního programu Ochrana biodiversity přistoupilo ke zpřístupnění informací o plochách a zapěstovaných odrůdách ve formě internetové výběrové databáze. V rámci rozvoje odborného programu byly plochy navštíveny a společně se správci revidována data k plochám i jednotlivým pozicím. U nově zaváděných ploch bylo nutné provést zaměření jejich hranic, zpracovat jejich charakteristiku a provést zaměření jednotlivých pozic plochy. Návštěvy byly dále využity k poradenské činnosti a ke konzultacím se správci ploch přímo v terénu. Doplnkové probíhaly také aktivity zaměřené především na propagaci odborného programu.

Projekt číslo: 191602

Realizátor: 02/09 ZO ČSOP Vlašim

Název projektu: Projekt garanta - Vydání Sborníku programu ČSOP Vážky

Garant projektu: KÚVR ČSOP

Anotace:

V rámci projektu byl vydán sborník ve formátu A5, se 160 stranami textu, 15 černobílých fotografií a grafů, v nákladu 400 ks. Sborník obsahuje originální příspěvky věnované vážkám z různých pohledů. Primárně vychází ze souboru příspěvků přednesených a prezentovaných v souvislosti s celostátními setkáními odonatologů a představuje výsledky činnosti programu Vážky ČSOP za posledních 6 let. Vyšší pozornost je věnována článkům a druhům z Červeného seznamu ČR a druhům zvláště chráněným.